

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Словачки језик А1.1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема.
Циљ предмета: Стицање знања о структури и главним законитостима словачког као западословенског језика. Развијање свих аспеката комуникативне компетенције и паралелно развијање свих језичких вештина (разумевање говора, говор, читање и писање). Развијање основа граматичке и лексичке компетенције
Исход предмета: Студент зна да комуницира на словачком језику у складу са дескрипторима за ниво А1.1. заједничког европског референтног оквира..
Садржај предмета   Принципи словачког правописа. Гласовни систем словачког језика (самогласници, дифтонзи, сугласници). Основна правила читања и писања. Писање ипсилона. Умекшавање сугласника. Слог и његове особине. Прозодијска обележја (квантитет). Акцент. Једначење сугласника по звучности. Презент основних глагола.   Комуникативна компетенција: Поздрављање и представљање. Описивање себе и других. Описивање животног простора и околине. Слободно време.
Литература   Kamenárová, Renáta. et al.: <i>Krížom, krážom. Slovenčina A1</i>. Univerzita Komenského, Bratislava 2007.   Ivoríková, Helena. et al.: <i>Krížom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica</i>. Univerzita Komenského, Bratislava 2009.   Horák, Emil.: <i>Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník</i>. Bratislava – Nový Sad 1991.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Мађарски језик: Правопис мађарског језика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:-
Циљ предмета Упознавање правописних правила и законитости различитих лексичких категорија, нивоа, стварање културе писменог изражавања и услова, метода, контрастивне ортографије у области језика друштвене средине. Упознавање са основама лекторисања.
Исход предмета Познавање и примена ортографских правила на аутоматском нивоу, упознавање примењених области као и са области лекторисања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Врсте ортографске интерференције. Лингвистичке основе мађарског правописа. Прицип фонетског писања речи. Етимолошки принцип ортографије. Прицип традиционалне ортографије у мађарском језику. Састављено и растављено писање сложених речи. Растављење речи. Правилно писање личних и географских имена. Улога великог и малог почетног слова. Интерпункција. Скраћенице. Правописна средства за организовање текста. <i>Практична настава:</i> Анализа грешака. Лекторисање. Кориговање.
Литература 1. <i>A magyar helyesírás szabályai.</i> 2015. (Tizenkettedik kiadás). Budapest: Akadémiai Kiadó. 2. Cs. Nagy Lajos. 2016. <i>Helyesírási gyakorlókönyv.</i> Budapest: Trezor Kiadó. 3. Balázs Géza. 2002. <i>Magyar nyelvhelyességi lexikon.</i> Budapest: Corvina Kiadó. 4. Balázs Géza—A Jászó Anna—Koltói Ádám. 2008. <i>Éltető anyanyelvünk. Írások Grétsy László születésének 70. évfordulójára.</i> Budapest: Tinta Könyvkiadó. 5. Grétsy László—Kovalovszky Miklós. 1983. <i>Nyelvművelő kézikönyv.</i> Budapest: Akadémiai Kiadó. 6. Kemény Gábor—Szántó Jenő. 1992. <i>Mondd és írd!</i> Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó. 7. Ágoston Mihály. 1990. <i>Rendszerbomlás? Újvidék:</i> Forum Könyvkiadó. 8. Kossa János. 1978. <i>A mi nyelvünk.</i> Újvidék: Forum Könyvkiadó. 9. Elekfi László—Wacha Imre. 2003. <i>Az értelmes beszéd hangzása.</i> Budapest: Szemimpex Kiadó.

Студијски програм: ЖКК (модул: Журналистика, Комуникологија)
Назив предмета: Српски језик 1: Ортоепија и ортографија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета   СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ОРТОЕПСКОЈ И ОРТОГРАФСКОЈ НОРМИ СТАНДАРДНОГ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА КРЕИРАЊЕ ПИСАНИХ И УСМЕНИХ ТЕКСТОВА, ОДНОСНО СТИЦАЊЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА РАД У ЕЛЕКТРОНСКИМ И ПИСАНИМ МЕДИЈИМА.
Исход предмета   ОСПОСОБЉЕНОСТ ЗА ПРИМЕНУ СТАНДАРНОЈЕЗИЧКИХ ОРТОЕПСКИХ И ОРТОГРАФСКИХ ПРАВИЛА У ГОВОРЕНОМ И ПИСАНОМ ЈЕЗИКУ.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Језик и стандардни језик: појам, норма, нормативни приручници; 2. Фонолошки систем стандардног српског језика: 2.1. Вокалски систем, 2.2. Консонатски систем, 2.3. Морфофонолошке (аутоматске и неаутоматске) алтернације; 3. Прозодијски систем стандардног српског језика: 3.1. Слог, 3.2. Акцентске целине, 3.3. Акцентогене речи, 3.4. Клитике (проклитике и енклитике): појам, инвентар, дистрибуција, огрешења о дистрибуцију; 4. Ортографска норма: 4.1. Појам норме и ортографски проседеи, 4.2. Систематизација ортографских правила и интерпункција, 4.3. Скраћенице, 4.4. Транскрипција; 5. Однос између ортоепске и ортографске норме српског језика и типичног говореног/писаног језика.   <i>Практична настава</i>   1. Обрада узорка стандардне прозодијске норме: 1.1. Прозодијска анализа текста, 1.2. Корекција супстандардних прозодијских обележја; 2. Систематска обрада ортографских правила: 2.1. Корекција грешака и указивање на најчешћа огрешења о ортографску норму; 3. Корекција грешака и указивање на најчешћа огрешења о морфолошко-синтаксичку и лексичку норму.
Литература (до 10 референци)   – Ивић, П. и др. <i>Српски језички приручник</i>. Београд: Београдска књига. 2004.   – Ивић, П. <i>Расправе, студије, чланци</i>. [књ.1]. <i>О фонологији</i> (поглавље IV: Из фонологије стандардног српског језика) (479–542). Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижевница Зорана Стојановића. 1998.   – Клајн, И. <i>Речник језичких недоумица</i>. Нови Сад: Прометеј. 2016.   – Пешикан М., Јерковић Ј., Пижурица, М. <i>Правопис српскога језика</i>. Нови Сад: Матица српска. 2010.   – Средојевић, Д. <i>Фонетско-фонолошки опис акцената у стандардном српском језику: од специфичног ка општем</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. 2017.   – Суботић, Љ., Средојевић, Д., Бјелаковић, И. <i>Фонетика и фонологија: ортоепска и ортографска норма стандардног српског језика</i>. Нови Сад: Филозофски факултет [Дигитална библиотека]. 2012.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Савремени румунски језик 1
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан студијски програм Румунски језик и књижевност са другим романским језиком и културом.
Циљ предмета: Стицање знања о законитостима савременог румунског језика у области фонетике и фонологије.
Исход предмета: Студенти разумеју законитости савременог румунског језика у области фонетике и фонологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Фонетска структура и фонолошки систем савременог румунског језика. Вокали, консонанти, семивокали, дифтонзи, трифтонзи. Анализа гласова савременог румунског језика са акустичко-физиолошког аспекта. Глас, фонема; основна варијанта; позиционе варијанте; фонолошка опозиција; неутрализација фонолошке опозиције; фонолошки систем румунског језика; вокални фонеме, консонанти, дифтонзи. Квантитет. Квалитет. Фреквенција фонема у румунском језику. Слог; акценат; интонација; ритам у савременом румунском језику. Ортографска норма. Принципи ортоепије; принципи ортографије. Фонетска транскрипција. <i>Практична настава:</i> Ортографске и ортоепске вежбе.
Литература: *** (2005). <i>DOOM² - Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic</i> , ediția a II-a, revăzută și adăugită. București: Academia Română. Hristea, Th. (1982). <i>Sinteze de limba română</i> . București: Editura Albatros. Metea, Al. (2010). <i>Limba română actuală</i> . Deva: Editura Emia. Popa, I., & Popa, M. (2015). <i>Limba română. Gramatică. Fonetică. Vocabular. Ortografie și ortoepie. Ediție revizuită în conformitate cu noul DOOM</i> . București: Editura Niculescu.

Студијски програм: заједнички предмет на више студијских програма
Назив предмета: Русински језик 1
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Систематизација и надградња стечених знања из фонетике и фонологије русинског језика.
Исход предмета Познавање фонетског и фонолошког система русинског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Фонетика и фонологија. Говорни органи. Глас и фонема. Самогласници предњег (i, e), средњег (a) и задњег реда (o, u); високи (i, u), средњи (e, o) и ниски самогласници (a). Наглашени и ненаглашени самогласници. Сонанти (l, l', m, n, n', r, j). Звучни и беззвучни сугласници. Експлозивни (b, p, d, t, d', t', ʔ, k), фрикативни (v, z, s, ž, š, h, g, f) сугласници и африкате (dž, џ, dz, c). Уснени (b, p), зубнонепчани (d, t, z, s, dz, c), уснено-зубни (f), предњонепчани (ž, t, d', t', dž, џ), Задњонепчани (g, k, h), грлени (g). Сугласници d', t', dz, c. Асимилација сугласника по звучности, месту и начину творбе. Морфема. Слог. Акцент. Транскрипција. <i>Практична настава:</i> вежбе, лабораторијски рад, други облици наставе
Литература (до 10 референци) Кочиш М., Микола (1977). <i>Граматика руског језика: Фонетика – морфологија – лексика I</i> . Нови Сад: Покрајински завод за издавање учебника. Рамач, Јулијан (2002). <i>Граматика руског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Фейса, Михајло (1990). <i>Англијски елементи у руском језику</i> . Нови Сад: Руске слово. Фейса, Михајло ред. (2007-2009). <i>Русини / Руснаци / Ruthenians (1745-2005) I-II</i> , Нови Сад: Филозофски факултет – Одсек за русинистику, ИК Прометеј, КПД ДОК. Фејса, Михајло (2013). Иновације на фонолошком нивоу у русинском језику. У: С. Гудурић ред., <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru II/2</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 485-490. Фейса, Михајло (2019). <i>Правопис руског језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Одделене за русинистику. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-520-4 Фирис, Гайналка (2012). <i>Презвиска мађарског походзена при бачванско-сримских Русинох</i> . Budapest: ELTE.

Студијски програм : Журналистика, Комуникологија и односи с јавношћу
Назив предмета: Стандардни српски језик: морфосинтакса
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Овладавање граматичком (морфосинтаксичком) нормом српског језика.
Исход предмета: Оспособљавање за писање граматички исправног текста.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава:</i> 1. Увод у морфосинтаксу: општа обележја граматичког система српског језика. 1.1. Реч као морфосинтаксичка јединица; синтагма, предлошко-падежна конструкција. 2. Категоријалне и функционалне карактеристике именица. 3. Систем заменичких речи. 4. Предлошке конструкције. 5. Бројеви и бројне конструкције; конгруенција. 6. Категоријална обележја придева и њихова функција. 7. Атрибутске именичке синтагме. 8. Системи падежа с прилошким значењем. 9. Падежи субјекта и објекта. 10. Категоријална обележја глагола. 10. 1. Глаголски системи (за време, начин). 10.2. Нелични глаголски облици. 11. Рекција глагола, именица и придева. 12. Непроменљиве врсте речи.   <i>Практична настава:</i> Обрада категоријалних обележја речи на примерима из новинских текстова и њихово сагледавање с аспекта граматичке норме српског језика.
Литература: 1. Живојин Станојчић, Љубомир Поповић, <i>Граматика српскога језика</i>, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2002.   2. Иван Клајн, <i>Граматика српског језика за странце</i>, Београд: Завод за уџбенике, 2006.   3. Павица Мразовић, Зора Вукадиновић, <i>Граматика српског језика за странце</i>, Нови Сад – Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009.   4. Живојин С. Станојчић, <i>Граматика српског књижевног језика</i>, Београд: Креативни центар, 2010.   5. Предраг Пипер, Иван Клајн, <i>Нормативна граматика српског језика</i>, Нови Сад: Матица српска, 2013.   6. Иван Клајн, <i>Речник језичких недоумица</i>, Београд: Чигоја штампа, 2002.   7. Павле Ивић, Иван Клајн, Митар Пешикан, Бранислав Брборић, <i>Српски језички приручник</i>, Београд: Београдска књига – Службени гласник, 2011.   8. Драго Ђупић, Егон Фекете, Богдан Терзић, <i>Слово о језику. Језички поучник</i>, Београд: Партедон, 1996.   9. Драго Ђупић, Егон Фекете, Богдан Терзић, <i>Слово о језику. Језички поучник. Књига друга</i>, Београд: Партедон, 2002.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Мађарки језик: Функционални стилови
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање основних појмова стилистике, коришћење стеченог знања у анализи и обради текстова. Састављање текстова према разним критеријумима.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да разликују стилистичке нијансе, препознају и користе разне функционалне стилове.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава:</i> Студенти ће се упознати са теоријским питањима савремене стилистике, као што су раслојавање стандардног језика, стилистичке нијансе, стилска функција језичких јединица свих нивоа: стилска функција гласова, речи, реченица, текста, екстралингвалних појава. Функционални стилови.   <i>Практична настава:</i> У оквиру предмета студенти анализирају стилску функцију језичких јединица свих нивоа, разликују функционалне стилове. Сами стварају текстове са разним карактеристикама.   Литература   <i>A magyar nyelv kézikönyve.</i> (Szerk.: Kiefer Ferenc) 2003. Budapest: Akadémiai Kiadó.   L. Aczél Petra. 2001. <i>Retorika. A szóból épült gondolat. Gyakorlókönyv.</i> Budapest: Krónika Nova Kiadó.   <i>Magyar szókincstár</i> (Szerk.: Kiss Gábor). 1998. Budapest: Tinta Könyvkiadó.   Pethő József. 2011. <i>Alakzat és jelentés. Az alakzatok stílus- és jelentésképző szerepe a szövegben,</i> Budapest: Tinta.   Szathmári István (szerk.). 2008. <i>Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.</i> Budapest: Tinta.   Szathmári István. 2004. <i>Stilisztikai lexikon.</i> Budapest: Tinta Könyvkiadó.   Szikszainé Nagy Irma. 1994. <i>Stilisztika.</i> Budapest: Tankönyvkiadó.   Szikszainé Nagy Irma. 2001. <i>Szövegértés – szövegelemzés – szövegalkotás.</i> Budapest: Osiris Kiadó.   Szikszainé Nagy Irma. 2007. <i>Magyar stilisztika.</i> Budapest: Osiris.   Tolesvai Nagy Gábor. 1996. <i>A magyar nyelv stilisztikája.</i> Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Словачки језик А2.2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: одслушан Словачки језик А1.1, А1.2 и А2.1
Циљ предмета: Стицање знања о структури и главним законитостима словачког као западословенског језика. Развијање свих аспеката комуникативне компетенције и паралелно развијање свих језичких вештина (разумевање говора, говор, читање и писање). Развијање основа граматичке и лексичке компетенције
Исход предмета: Студент зна да комуницира на словачком језику у складу са дескрипторима за ниво А2.2 заједничког европског референтног оквира..
Садржај предмета Реченица. Врсте реченица. Стилистика. Композиција текста. Комуникативне компетенције: Лексика у складу са темама покривеним уџбеником (слободно време, забава, одлазак у позориште/биоскоп, путовања, упознавање са словачком културом и традицијом итд.)
Литература Kamenárová, Renáta. et al.: <i>Križom, krážom. Slovenčina A2</i> . Univerzita Komenského, Bratislava 2012. Ivoríková, Helena. et al.: <i>Križom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica</i> . Univerzita Komenského, Bratislava 2009. Horák, Emil.: <i>Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník</i> . Bratislava – Nový Sad 1991.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Савремени румунски језик 2
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени румунски језик 1.
Циљ предмета: Стицање знања о законитостима савременог румунског језика у области морфологије.
Исход предмета: Студенти разумеју законитости савременог румунског језика у области морфологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Граматишка структура. Морфолошка структура речи, врсте речи. Именице. Заједничке, властите и збирне именице (род, број, сингуларија и плуралија тантум, синтаксичка функција падежа). Типови дефлекција са морфолошког аспекта. Придеви. Категорија придева према облику. Деклинације придева с обзиром на позицију именице. Степени поређења. Придеви са утврђеном топицом. Придевске локације. Члан. Одређени члан: прави одређени члан, посесивни или генитивни члан; придевски или демонстративни члан. Неодређени члан. Бројеви. Категорија бројева: кардинални (прави кардинални, дистрибутивни, мултипликативни, адвербијални, функционални, именски и редни). Употреба бројева. <i>Практична настава:</i> Говорне и писмене вежбе које прате теоријски део наставе и имају за циљ примену стеченог знања из морфологије.
Литература: Avram, M. 2002. <i>Gramatica pentru toți. București</i> : Editura Academiei. Dindelegan-Pană, G. (coord.) (2010). <i>Gramatica de bază a limbii române (+ Caiet de exerciții)</i> . București: Editura Univers Enciclopedic Gold. *** (2005). <i>DOOM² - Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic</i> , ediția a II-a, revăzută și adăugită. București: Academia Română. Metea, Al. (2010). <i>Limba română actuală</i> . Deva: Editura Emia. Popa, I., & Popa, M. (2015). <i>Limba română. Gramatică. fonetică. vocabular. ortografie și ortoepie. Ediție revizuită în conformitate cu noul DOOM</i> . București: Editura Niculescu.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Русински језик 2
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: упознати развој и стандардизацију русинског књиж. језика од почетка 20. века до данас.
Исход предмета: стеченим знањем допринети даљој стандардизацији русинског књижевног језика.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава:</i> Русински језик и сродни дијалекти карпатског ареала. Функције русинског језика до 1904. Крстурско-куцурске језичке разлике. Црквенословенски и угрорусински књижевни језик. Етнографски записи В. Хнађука. Прва русинска издања (1890-1904). Преглед историје русинског писма. РНПД Просвета (1919) и опозициони КПСЈР Зрак. Костельникова граматика. Русински књижевни језик између два светска рата. Јаша Баков. Стихијски развој књижевног језика после Другог светског рата. Улога Хавријила Нађа. Рад Николе Кочиша. Нагло ширење функција књижевног језика. Улога Друштва за русински језик и књижевност (1970), Завода за уџбенике, осталих русинских институција (преводиљачке службе, медији) у развоју књижевног језика. Радови савремених русиниста (А. Д. Дуличенко, Н. Пешикан, С. Густавсон, Н. Скубан, Ј. Рамач, М. Фејса, Х. Међеша, Е. Барић, О. Тимко-Ћитко, А. Мудри и др.). Могућности даљег развоја књижевног језика. <i>Практична настава:</i> предавања, вежбе, језичка анализа рукописних и штампаних текстова, студијски истраживачки рад
Литература (до 10 референци)   Варић, Еугенија (2007). <i>Rusinski jezik u procijepu prošlosti i budućnosti</i>. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.   Дуличенко Д., Александер (1995-2009). <i>Jugoslavo Ruthenica I-II: Роботи з рускеј филологијі</i>. Нови Сад: Руске слово.   Кочиш М., Микола (1978). <i>Лингвистични роботи</i>. Нови Сад: Руске слово.   Медеша, Гелена (2008). <i>Јазик наш насущни</i>. Нови Сад: Дружтво за руски јазик, литературу и культуру.   Медеша, Гелена (2017). <i>З червеним дописане</i>. Нови Сад: Дружтво за руски јазик, литературу и культуру.   Нађ Г., Гавријил (1988). <i>Прилоги до историјі руског јазика</i>. Нови Сад: Руске слово.   Рамач, Јулиан (2002). <i>Граматика руског јазика</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.   Фејса, Михайло ред. (2007-2009). <i>Русини / Руснаци / Ruthenians (1745-2005) I-II</i>, Нови Сад: Филозофски факултет – Одсек за русинистику, ИК Прометеј, КПД ДОК.   Фејса, Михајло (2010). <i>Нова Србија и њена русинска мањина / Нова Србија и еј руска менишина / The New Serbia And Its Ruthenian Minority</i>. Нови Сад: ИК Прометеј, КПД ДОК.   Фејса, Михайло (2019). <i>Правопис руског јазика</i>. Нови Сад: Филозофски факултет – Одделене за русинистику. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-520-4

Студијски програм: Сви
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета   Овладавање напредним могућностима израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word, односно коришћења напредних могућности и функција програма Microsoft Excel за табеларне калкулације.
Исход предмета   Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за обраду текста и табеларне калкулације уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредна обрада текста“ и „Напредне табеларне калкулације“.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Напредна обрада текста (форматирање текста и пасуса, стилови и садржај документа, коментари и праћење промена, слике и облици, табеле, графикони, натписи објеката, листе, секције и ступци, заглавље и подножје, нумерисање страница, фусноте, референцирање, обрасци, циркуларна писма, шаблони, штампање, макрои, заштита документа).   2. Напредне табеларне калкулације (подаци, форматирање ћелија, основе рачунања, датум и време, математичке и логичке функције, финансијске функције, функције за рад са текстом, функције за референцирање, функције база података, условно форматирање, филтрирање и сортирање, изведене табеле, графикони, анализа података, валидација, коментари, макрои, штампање).   <i>Практична настава</i>   На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroљub Zahorјanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм/студијски програми: Журналистика
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Увод у новинарство
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Упознавање са основним појмовима, општим карактеристикама и врстама новинарства, као и са специфичностима свих врста медија (штампани, електронски, нови медији), као и функционисањем медијског сектора.
Исход предмета Овладаност медијском терминологијом. Стечена основна знања о професији, медијима и функционисању медијског сектора.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Дефинисање појма новинарство. Предмет новинарства (чиме се баве новинари). Контексти, одабир догађаја вредних медијске пажње, извори информација. 2. Принципи савременог новинарства. 3. Врсте новинарства у контексту врсте медија (информативно, забавно, комерцијално, инфотејмент, информершал, истраживачко новинарство). 4. Особине појединих врста медија (агенције, штампа, радио, телевизија, нови медији - интернет). 5. Типови медија у контексту финансирања (државоцентрични, тржишноцентрични, јавни сервис, медији цивилног сектора). Типови медија у контексту публице. 6. Медијски сектор. Унутрашња организација медија. 7. Снага, слобода и ограничења новинара и новинарства.   Практична настава 1. Мапирање медијске понуде (информативно-политичка штампа, специјализована издања: недељници, "киоск за жене", "киоск за мушкарце", таблоиди). 2. Мапирање медијске понуде: радио/ТВ станице националне, покрајинске, регионалне и локалне фреквенције. Интернетски медији (портали). 3. Мапирање медијске понуде: медији маргинализованих група. 4. Израда медија-плана за изворе информација за симулирани догађај. 5. Упоредна анализа медијских производа информативног новинарства, комерцијалног новинарства, инфотејмент новинарства, информершал новинарства, забавног новинарства.
Литература Бригс, Аса и Берк, Питер (2006). <i>Друштвена историја медија</i>. Београд: Клио. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка (2002). <i>Практикум новинарства – друго допуњено издање</i>. Београд: Привредни предлед. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2020). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i>. Нови Сад: Филозофски факултет Гоцини, Ђовани (2001). <i>Историја новинарства</i>. Београд: Клио. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет I'</i>. Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400. Сејдиновић, Недим (ур). (2016). <i>Медији цивилног друштва – зборник</i>. Нови Сад: Независно друштво новинара Војводине. (изабрана поглавља)

Студијски програм: Журналистика/ Комуникологија и односи са јавношћу
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Комуникологија 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета: Упознавање студената са социјално-историјским условима настанка и развоја комуникологије као интердисциплинарне науке о комуницирању, стицање општег увида у основне комуниколошке појмове који се односе на семиотичке претпоставке комуницирања, информацију и поруку као садржај комуницирања, врсте порука и проблеме њиховог тумачења.
Исход предмета: Студент познаје и разуме основне компоненте процеса комуницирања, разуме најзначајније преткомуниколошке и комуниколошке теорија о комуницирању, и самостално употребљава комуниколошки појмовно-категоријални апаратом.
Садржај предмета
Теоријска настава: 1. Комуникологија: друштвено-историјски услови настанка и развоја; интердисциплинарни предмет истраживања комуникологије и однос са другим наукама. 2. Преткомуниколошке и комуниколошке теорије о комуницирању. 3. Семиолошке претпоставке комуницирања: знак, код, процес семиозе, симбол, симболски системи. 4. Теорија информације: кибернетски и социоантрополошки научни оквир. 5. Информација и поруке: структура поруке; прагматске и естетске поруке; истинитост, објективност и интенционалност порука.
Практична настава: Групна и индивидуална анализа одабраних комуникацијских феномена, различитих врста симбола и симболских система, као и различитих врста порука.
Литература:
– Радојковић, М. и Ђорђевић, Т. <i>Основе комуникологије</i> , Београд: ФПН, Чигоја, 2001.
– Богданић, А. <i>Комуникологија – водећа парадигма</i> , Београд: Чигоја, 1996.
– Bart, R. <i>Književnost, mitologija, semiologija</i> , Beograd: Nolit, 1979
– Гиро, П.. <i>Семиологија</i> , Београд: БИГЗ, 1975.
– Де Сосир, Ф. <i>Општа лингвистика</i> . Београд: Нолит, 1977.
– Еко, У. <i>Симбол</i> . Београд: Народна књига, Алфа, 1995.
– Лангер, С. <i>Филозофија у новом кључу</i> . Београд: Просвета, 1967.
– Le Kodiak, I.F. <i>Наука о информацијама</i> . Београд: Clio, 2005.
– Морис, Ч. <i>Основе теорије о знацима</i> . Београд: БИГЗ, 1974.
– Еко, У. <i>Култура, информација, комуникација</i> . Београд: Нолит, 1973.

Студијски програм: Журналистика
Назив предмета: Информатика
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета   Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word, табеларних калкулација у програму Microsoft Excel, израде презентација у програму Microsoft PowerPoint.
Исход предмета   Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно кориштење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веб-сајтова и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Стечена знања ће студенту омогућити самостално извођење основних израчунавања у програму Microsoft Excel као и израду презентација у програму Microsoft PowerPoint. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора).   2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар).   3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма).   4. Табеларне калкулације (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање).   5. Презентације (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација).   <i>Практична настава</i>   На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци)   Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i>, CET, Beograd, 2016   Faith Wempfen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i>, Mikro knjiga, Beograd, 2015   Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i>, CET, Beograd, 2016   Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i>, http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Историја новинарства
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета   Упознавање студената са прошлошћу новинарства од најранијих почетака до употребе интернета. Обучавање студената да усвоје основна критичка знања из светске и наше историје новинарства.
Исход предмета   Студенти су оспособљени да усвоје све релевантне чињенице о развоју новинарства у прошлости у свету и код нас. Усвајају знања о сложеном процесу настанка новинарства као професије и медија у разним системима у прошлости.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Почетак штампарства 2. Настанак првих недељника.3. Оснивање европских дневних листова –„The Spectator“ 4. Развој идеје о слободи штампе. 5. Развој телеграфа и новинарство.6. Јавност и политичко новинарство.7. „Penny Press“. 8. Развој новинарства у САД –Пулицер и Херст. 9. Случај Драјфус и његов утицај на светско новинарство. 10. Настанак српског новинарства – Д. Давидовић 11.Новинарство на српском језику у Војводини и Краљевини Србији у 19.и 20. веку . 12. Новинарство у Краљевини Југославији и социјалистичкој Југославији 13. Настанак Радија и ТВ-а и развој новинарста. 14. Интернет и први онлајн медији 15. Глобализација и новинарство.   <i>Практична настава</i>   1. Анализа првих штампаних текстова .2. Припреме за писање семинарског рада. 3. Читање текстова из најстаријих дневних новина. 4.Посета Музеју Војводине.5. Анализа политичких текстова најзначајнијих европских медија 19.в. 6. Гост вежби је историчар медија.7. Презентација семинарских радова. 8.Посета Архиву Војводине 9.Студенти презентују рад на тему Драјфус 10. Читање <i>Новина сербских из царствујушчег града Виене и Новина српских</i> 11.Читање ратних репортажа српских листова из Првог светског рата 12. Ратне репортаже из Другог светског рата 13. Слушање радио и тв снимака 14.Први онлајн новинари. 15.Анализа односа глобализације и медија.

Литература (до 10 референци)

1. Баровић В.; Поткозарац, С. (2018). *Јован Храниловић – Човек спајања*. Нови Сад: Новинарска асоцијација Русина – НАР.
2. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте Цицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2*. (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.
3. Баровић, В. (2014). Уреднички рад Јована Храниловића у новосадском листу „Јединство“. У: Живанчевић- Секеруш, Ивана; Мајсторовић, Небојша (ур.). *Седми међународни интердисциплинарни симпозијум Сусрет култура, Зборник радова*.(31-40). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.
4. Баровић, В.(2007), Медија у Трећем рајху: Београд: ЦМ, број 5. 119-132.
5. Бјелица М; Јевтовић З.(2006),*Историја новинарства*.Београд:Мегатренд универзитет.
6. Боаров Д.; Баровић В.(2011),*Великани српске штампе*. Београд:Службени гласник.
- 7.Бригс А.; Берк, П. (2006). *Друштвена историја медија: од Гутенберга до интернета*. Београд: Клио.
- 8.Гоцини Ђ.(2001). *Историја новинарства*. Београд: Клио.

Студијски програм : ОАС Журналистика
Назив предмета: Новинарски жанрови 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета   Упознавање студената са основним одликама новинарских жанрова. Стицање знања о жанровским специфичностима и оспособљавање за препознавање и писање фактографских жанрова. Развијање способности препознавања извора информација и чињеница од јавног интереса.
Исход предмета   Теоријска и практична овладаност основним новинарским жанровима (писање вести и извештаја), оспособљеност за самостално примењивање жанрова у медијској пракси штампаних и електронских медија.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Типолошка подела новинарских жанрова. Појам и дефиниција вести. Композиција вести. Принцип обрнуте пирамиде. Принцип одложеног дејства. Правило 5 W и H. Лид и врсте лидова. Навођење извора информације. Позадина вести (бекграунд). Принципи праћења догађаја. Дефиниција вести у низу. Цитати и врсте цитата у вестима. Разлике приликом писања вести за штампане и електронске медије. Појам и дефиниција извештаја. Структура извештаја. Врсте извештаја.   <i>Практична настава</i>   Препознавања новинарских жанрова. Савладавање техника прикупљања грађе за писање вести. Вежбе процењивања важности чињеница за писање резимирајућег лида новинарске вести. Вежбе оцењивања важности и места сваког од питања садржаних у 5 W. Писања специјалних лидова. Вежбе писања вести по принципу одложеног дејства. Препознавање важности позадине (бекграунда) вести. Вежбе навођења извора и писања цитата у вестима. Писање извештаја. Вежбе писања вести и извештаја за штампане и електронске медије.
Литература (до 10 референци)   1. Јевтовић, З., Петровић, Р, Арачки, З. (2014). <i>Жанрови у савременом новинарству</i>. Београд: Јасен.   2. Куртић, Н. (2009). <i>Основи писања за медије</i>. Сарајево: Media plan institut. Тузла: Colosseum   3. Уксановић, Д. ур. (2008). <i>Књига за медије-медији за књигу</i>. Београд: Слио   4. Петковић, Р. (2005). <i>Новинарство у теорији и пракси</i>. Београд: Антуријум..   5. Тодоровић, Н (2002). <i>Новинарство – интерпретативно и истраживачко</i>. Београд: Чигоја.   6. Валић-Недељковић, Д. (2002) <i>Практикум новинарства</i>. Београд: Привредни преглед   7. Итјул, Б., Д. Андерсон (2001). <i>Писање вести и извештавање за данашње медије</i>. Београд : Медија центар.

Студијски програм: Журналистика/ Комуникологија и односи с јавношћу
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Комуникологија 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Одслушан предмет Комуникологија 1
Циљ предмета Стицање теоријских знања, неопходних за стручно-апликативне курсеве, о комуницирању, врстама комуникационих пракси, медијима, њиховим експресивним могућностима и друштвеној улози.
Исход предмета Студент способан да уочи основна обележја комуницирања као примарне људске интеракције и свих облике комуникационе праксе, да идентификује одлике масовног комуницирање и специфичности експресивних могућности медија масовног комуницирања, да образложи њихов значај у погледу тренутних ефеката и релативно трајних друштвених последица.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Комуницирање и друштво: социоцентрични и медиоцентрични приступ. 2. Субјекти комуницирања, комуникациона ситуација и комуникациони чин. 3. Облици комуникационе праксе: интраперсонално, интерперсонално, комуницирање у већим друштвеним групама и масовно комуницирање. 4. Медији масовног комуницирања: штампа, филм, радио, телевизија. 5. Масмедији и: слобода информисања, цензура, манипулација, пропаганда, масовна култура. 6. Компјутерска мрежа и виртуелно комуницирање; информационо друштво. <i>Практична настава</i> Групна и индивидуална анализа одабраних феномена из сфере масовног комуницирања, писање есеја о темама које се обрађују у оквиру теоријске наставе.
Литература (одабрани делови) 1. Радојковић, М. и М. Милетић, <i>Комуницирање, медији и друштво</i>, Нови Сад : Stilos, 2006 2. Албер, П., <i>Историја штампе</i>, Београд : Плато, 1998 3. Бодријар, Ж., <i>Симулакруми и симулација</i>, Нови Сад : Светови, 1991 4. Brigs, A. i R. Kolbi (ur.), <i>Uvod u studije medija</i>, Beograd : Clio, 2005 6. Kin, Džon, <i>Mediji i demokratija</i>, Beograd : Filip Višnjić, 1995 7. Mek Kvin, D., <i>Televizija</i>, Beograd : Clio, 2000 8. Mek Квејл, Д., <i>Стари континент – нови медији</i>, Београд : Нова, 1994 9. Меклуан, М., <i>Познавање општила човекових продужетака</i>, Београд : Нолит, 1971 10. Морен, Е. <i>Филм или човек из маште</i>, Београд : Институт за филм. 1967 11. Negropont, N., <i>Biti digitalan</i>, Beograd : Clio, 1998 12. Prajs, S., <i>Izučavanje medija</i>, Beograd: Clio, 2011 13. Šingler, M. i S. Viringa, <i>Radio</i>, Beograd : Clio, 2000

Студијски програм/студијски програми: Журналистика
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Државно уређење Србије
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са државним уређењем, политичким системом, организацијом власти, законодавном хијерархијом и политичким институцијама Републике Србије. Стицање првенствено теоријских знања о уставу, људским и мањинским правима, изборима, вертикалној и хоризонталној организацији власти као и основним уставним институцијама.
Исход предмета Пружа основна, општа и уводна знања о држави и праву, као систему основних и општих појмова и закона. Студенти су упознати са појмовно-теоријским оквиром уставноправног уређења Републике Србије; оспособљени су за критичко промишљање релевантних политичких процеса и функционисања институционалног оквира политичког система државе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>   Појам државе; Анализа веза државе и права као објективних друштвених појава; Организација државне власти; Облици политичких режима; Облици политичке владавине; Правна држава и владавина права; Класичне и модерне концепције државе; Хоризонтална и вертикална организација власти у Републици Србији; Модели демократије; Партијски систем Србије; Људска и мањинска права.; Националне мањине; Устав (појам; својства; класификације; ревизија; систематика; темељни принципи). Слободе и права грађана (декларације; међународни стандарди; држављанство; систематика; типологија; каталог; ограничења; заштита). Изборни систем (појам; изборне радње; бирачки списак; изборне јединце; број посланика; кандидовање; расподела мандата; контрола и заштита). Организација власти (начела; вертикална и хоризонтална подела власти; представничка тела; извршна власт; шеф државе; управа; судови; заштита уставности и уставно судство); Територијална и културна аутономија; Локална самоуправа (типови; општина); Државни симболи. Посета важнијим институцијама Града Новог Сада и Аутономне Покрајине Војводине.
Литература Устав Републике Србије (2006). Вукадиновић Гордана, Аврамовић, Драгутин, Увод у право (одабрани делови), Центар за издавачку делатност – Правни факултет у Новом Саду, 2014 Пајванчић, Маријана, Уставно право - уставне институције (одабрани делови), Центар за издавачку делатност-Правни факултет у Новом Саду, 2007 Пајванчић, Маријана, Уставно право – посебни део (одабрани делови), Центар за издавачку делатност-Правни факултет у Новом Саду, 2007 Варади, Тибор (ур), Права националних мањина у уставноправном систему Републике Србије (одабрани делови), Српска академија наука и уметности, Књига CLXXVII, Одељење друштвених наука, Књига 42, 2019.

Студијски програм : ОАС Медијске студије
Назив предмета: Новинарска етика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета   Циљ предмета „Новинарска етика” је да се студенти упознају са основним садржајима етике као филозофске дисциплине, да схвате историјску и систематску перспективу односа између основних етичких појмова и категорија, као и упознавање студената са облицима делања и етичким питањима и усвајање појма новинарске етике и етичког кодекса у новинарству.
Исход предмета   Исход предмета „Новинарска етика” је оспособљавање студената за савлађивање и практичку примену искуства етичког мишљења у различитим подручјима савремене практичке етике. Такође, овладавање основним појмовима из области етике и етичких кодекса у новинарству.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Појмовно-терминолошко одређивање основних етичких категорија и принципа; Општа теорија делања; Појам моралног делања; Практичка филозофија и етика; Основна етичка питања; Слобода као извор морала; Појам моралног карактера; Делатни облици морала. Сврха моралног делања; Примењена етика (појам примењене или професионалне етике или деонтологије). Етика комуникација, информација и медија (појмовне сродности и разграничења; појам етике информација; појам етике медија; основни проблеми етике медија: јавност и приватност, истинитост и сугестија; слобода изражавања и проблем цензуре; појам критичке јавности; контролни органи против монополизације; смисао националних савета за медије).
Литература   1. Dej, L. A. (2004). <i>Etika u medijima</i>. Beograd: Medija centar.   2. Donev, D, i Kaluđerović, Ž. (2014). Postmoderna kriza novinarstva i povratak etičkog subjekta u njemu. <i>Media and Communication / Mediji i komunikacije, Godina 1, Broj 1.</i> (str. 169-180)   3. Donev, D, i Kaluđerović, Ž. (2016). Etičke dileme u novim medijima. <i>Media and Communication / Mediji i komunikacije, Godina III, Broj 5.</i> (str. 115-125).   4. Kunczik, M, i Zipfel, A. (2006). <i>Uvod u znanost o medijima i komunikologiju</i>. Zagreb: Zaklada F. Ebert.   5. Malović, S. (ur.) (2007). <i>Vjerodostojnost novina</i>. Zagreb: Sveuč. knjiž.   6. Nikšić, S, i Davičo, A. (2004). <i>Etika novinarstva – priručnik za profesionalne novinare</i>. Beograd: Cent. za profesional. medija.   7. Perović, M. A. (2007). <i>Etika medija</i>. Podgorica: „Bijeli Pavle”.   8. Vacić, Z. (ur.) (2004). <i>Etika javne reči u medijima i politici</i>. Beograd: Cent. za lib.-

demokrat. stud.

9. Žaket, D. (2007). *Novinarska etika*. Beograd: Službeni glasnik.

Спецификација предмета – ОАС журналистика

Студијски програм : Журналистика, Комуникологија и односи с јавношћу
Назив предмета: Лексикологија са фразеологијом српског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Систематизовање знања о лексичко-фразеолошком систему стандардног српског језика и његовој употреби у медијском дискурсу.
Исход предмета: Оспособљеност за одговарајући избор лексичких и фразеолошких јединица у зависности од садржаја текста, жанра и медија.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Структура лексикона и лексичка норма савременог српског језика: аутохтона лексика и лексика страног порекла; архаизми, историцизми, неологизми; општи и специјални лексички фонд (терминолошки регистри); неформални лексички регистри (колоквијализми, жаргонизми), регионално обележена лексика (дијалектизми, регионализми). 2. Организација лексикона српског језика: полисемија и механизми полисемије (метафора, метонимија, синегдоха). 3. Парадигматски лексички односи (синонимија, антонимија, хипонимија, хомонимија). 4. Синтагматски лексички односи: слободни спојеви речи, колокације. 4.1. Фразеологија и фразеолошке јединице (дефиниција и основна обележја). 4.2. Фразеологија у новинама. <i>Практична настава:</i> Лексичка обележја примера из новина и њихов однос према лексичкој норми савременог српског језика. Употреба фразеологије у новинским текстовима.
Литература 1. Данко Шипка, <i>Основи лексикологије и сродних дисциплина</i> , Нови Сад: Матица српска, 2006. 2. Рајна Драгићевић, <i>Лексикологија српског језика</i> , Београд: Завод за уџбенике, 2007. 3. Рајна Драгићевић, <i>Српска лексика у прошлости и данас</i> , Нови Сад: Матица српска, 2018. 4. Даринка Гортан Премк, <i>Полисемија и организација лексичког система у српскоме језику</i> , Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2004. 5. Стана Ристић, <i>Раслојеност лексике српског језика и лексичка норма</i> , Београд: Институт за српски језик САНУ, 2006. 6. Твртко Прћић, <i>Семантика и прагматика речи</i> , Нови Сад – Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1997. 7. Драгана Мршевић Радовић, <i>Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику</i> , Београд: Филолошки факултет, 1987. 8. Владислава Петровић, <i>Новинска фразеологија</i> , Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1989.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Мађарски језик: Морфологија мађарског језика
Статус предмета: Обавезни: Ху; / Изборни: Скс, Енг, Ж, Кул, Ком
Број ЕСПБ: 3
Услов: Знање мађарског језика
Циљ предмета Стицање знања о врстама речи, њиховим семантичким, морфолошким, синтаксичким обележјима и функцијама унутар система савременог мађарског језика у циљу разумевања грамтичке структуре мађарског језика и оспособљавања за даља комплексна и компартивна, односно контрастивна лингвистичка истраживања.
Исход предмета Студент зна морфолошки систем савременог мађарског језика, има способност аналитичког размишљања у области морфологије, разуме суштину аглутинативног и синтетичког морфолошког језичког типа у односу на остале (флективне, изоативне, као и аналитичке) морфолошке типове, и сходно томе уме да изолује врсте морфема унутар морфолошке структуре облика речи и идентификује њихове семантичке, морфолошке и синтаксичке функције, што представља основу за потпуније сагледавање језика као комплексног граматичког система, односно за примену стеченог знања у даљим комплекснијим и компартивним, односно контрастивним лингвистичким истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови морфологије. Општа обележја граматичког система мађарског језика у односу на индоевропске језике. (Однос аглутинације и флексије, односно аналитичности и синтетичности у коњугационој и деklinационој парадигми). Семантичке, морфолошке, синтаксичке и комуникативно-прагматичке особине врста речи. Категоријална и функционална обележја. (Настава се везује за следеће категорије: глаголи и помоћни глаголи, инфинитив, глаголски придеви, глаголски прилог, именице, придеви, заменице, прилози, односне речи: префикси, партикули, артикули, постпозиционе речце, везници, интерјекционе и модалне речи.) Функције глаголских и именских речи у предикативној сингами. Конгруенција. Синтагматичко понашање појединих врста речи. <i>Практична настава</i> Обрада примера и израда аналитичко-синтетичких типова задатака из наведених тематских целина. Идентификација и интерпретација научених појмова унутар текста.
Литература 1. Keszler Borbála (szerk.). 2000. <i>Magyar grammatika</i> Bp: Nemzeti Tankönyvkiadó. 2. Keszler Borbála–Lengyel Klára (szerk.). 2009. <i>Magyar grammatikai gyakorlókönyv</i>. Bp: Nemzeti Tankönyvk. 3. A. Jászó Anna (szerk.). 2007.. <i>A magyar nyelv könyve</i>. Bp. Trezor Kiadó. 4. Dobsonyi Sándor–Hangay Zoltán–Nagy Katalin. (szerk.) 2003. <i>Szófajtani elemzések</i>. Bp. Tinta Könyvkiadó. 5. Kiefer Ferenc (szerk.) 2006. <i>Magyar nyelv</i>. Bp. Akadémiai Kiadó. 6. Hegedűs Rita. 2019 [2004]. <i>Magyar nyelvtan. Formák, funkciók, összefüggések</i>. Bp. Tinta Kiadó. 7. H. Varga Márta (szerk.). 2018. <i>Segédlet nyelvi formák és grammatikai funkciók tanulmányozásához (elmélet és gyakorlat)</i>. Bp. KRE BTK – L'Harmattan Kiadó.

Студијски програм: Журналистика, Културологија, Комунологија ОАС		
Назив предмета: Словачки језик 3		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 3		
Услов: Нема		
Циљ предмета Усвајање основних знања о акустичној структури књижевног словачког језика и основних правила о изговору појединих гласова и гласовних група, као и прозодијских особина.		
Исход предмета Уме да примени правила ортоепије у различитим комуникационим моделима.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам и дефиниција ортоепије. 2. Из теорије словачке ортоепије. 3. Из историје словачке ортоепије. 4. Стилизовани изговори књижевног словачког језика. 5. Правопис и ортоепија. 6. Ортофонија словачког језика (самогласници, сугласници, удвојени сугласници). 7. Ортоепија самогласника. 8. Ортоепија сугласника. 9. Врсте асимилације сугласника 10. Сугласничке групе у словачком језику. 11. Прозодијске (супрасегменталне) појаве. 12. Нагласак. 13. Темпо и ритам реченице. 14. Мелодија реченице. 15. Функција паузе. <i>Практична настава</i> Прати наставно-методичке јединице из теоријске наставе.		
Литература KRÁĽ, A.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Martin: Matica slovenská, 2009. POVAŽAJ, M. (ed.): Kvantita v spisovnej slovenčine a slovenských nárečiach. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 2005. MYJAVCOVÁ, M.: Slovenská jazyková čítanka : o slovenskom jazyku vo Vojvodine. Báčsky Petrovec: Slovenské vydavateľské centrum, 2009. MYJAVCOVÁ, M.: State o našej slovenčine. Báčsky Petrovec: Kultúra, 2006. KRÁĽ, A. – SABOL, J.: Fonetika a fonológia. Bratislava 1989. DVONČOVÁ, J. – JENČA, J. – KRÁĽ, Á.: Atlas slovenských hlások. Bratislava: Vydavateľstvo slovenskej akadémie vied 1969.		
Број часова	активне наставе 4	Теоријска настава: 2
		Практична настава: 2
Методe извођења наставe Предавања и вежбе, дискусија, колективне и индивидуалне консултације, менторски рад, самостални рад студената.		

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Савремени румунски језик 3
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени румунски језик 2.
Циљ предмета: Стицање знања о законитостима савременог румунског језика у области морфосинтаксе.
Исход предмета: Студенти разумеју законитости савременог румунског језика у области морфосинтаксе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Глаголи. Прелазни и непрелазни. Коњугације. Особеност личних облика, глаголских начина и глаголских времена у савременом румунском језику. Неправилни глаголи. Морфолошки и синтаксички ауксилијари. Глаголи модалитета и аспекта. Директни и индиректни говор. Прилози. (за место, време, начин). Предлози. Употреба предлога. Везници. Употреба везника. Узвици. <i>Практична настава:</i> Говорне и писмене вежбе које прате теоријски део наставе и имају за циљ примену стеченог знања из морфосинтаксе.
Литература: Avram, M. 2002. <i>Gramatica pentru toți. București:</i> Editura Academiei. Dindelega- Pană, G. (coord.) (2010). <i>Gramatica de bază a limbii române (+ Caiet de exerciții).</i> București: Editura Univers Enciclopedic Gold. *** (2005). <i>DOOM² - Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic</i> , ediția a II-a, revăzută și adăugită. București: Academia Română. Metea, Al. (2010). <i>Limba română actuală.</i> Deva: Editura Emia. Popa, I., & Popa, M. (2015). <i>Limba română. Gramatică, fonetică, vocabular, ortografie și ortoepie. Ediție revizuită în conformitate cu noul DOOM.</i> București: Editura Niculescu.

Студијски програм: заједнички предмет на више студијских програма		
Назив предмета: Русински језик 3		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 3		
Услов: нема		
Циљ предмета Систематизација и надградња стечених знања из морфологије русинског језика. Овладавање граматичким категоријама, деклинацијама и творбом именица, придева, заменица и бројева.		
Исход предмета Познавање врста речи које имају деклинацију (именице, придеви, заменице и бројеви).		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет морфологије. Делови речи. Врсте речи. Именице. Конкретне и апстрактне, заједничке и властите, збирне именице. Категорија рода, броја, живог и неживог. Деклинација. Творба именица. Придеви. Описни, присвојни, материјални придеви. Деклинација. Компарација. Творба придева. Заменице. Врсте заменица. Именичке и придевске заменице. Деклинација. Творба заменица. Бројеви. Основни и збирни бројеви. Деклинација. Редни бројеви. Разломци. <i>Практична настава:</i> анализа именица, придева, заменица и бројева са морфолошког аспекта у русинским текстовима.		
Литература (до 10 референци) Дуличенко, А. Д. (1995). <i>Jugoslavo Ruthenica I, Роботи з рускеј филологи.</i> Нови Сад: Руске слово. Дуличенко, А. Д. (2009). <i>Jugoslavo Ruthenica II, Роботи з рускеј филологиј и исторії.</i> Нови Сад: Филозофски факултет – Руске слово. Кочиш, М. М. (1977). <i>Граматика руского језика: Фонетика – морфологија – лексика I.</i> Нови Сад: Покрајински завод за издаване учебникох. Кочиш, М. М. (1978). <i>Лингвистични роботи.</i> Нови Сад: Руске слово. Рамач, Ј. (2002). <i>Граматика руского језика.</i> Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Фейса, М. (2017). Бешедуйме по руски. Нови Сад: Филозофски факултет Нови Сад. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2017/978-86-6065-428-3		
Број часова активне наставе 4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2

Студијски програм: ОАС Журналистика			
Назив предмета: Новинарски жанрови 2			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Положен испит из предмета Новинарски жанрови 1			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ основних теоретских и практичних знања о сложеним новинарским жанровима у различитим медијима (штампа, интернет, радио и ТВ). Посебан акценат јена белетристичким аналитичким (интерпретативним) облицима изражавања (репортажа, цртица, интервју портрет, чланак, коментар, осврт (класични коментар, уводник. колумна), критика).			
Исход предмета			
Оспособљеност студената за препознавање и анализу аналитичких и белетристичких облика новинарског изражавања, као и за самостално писање неких од сложених новинарских жанрова према највишим професионалним стандардима.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<i>Улога и значај сложених новинарских жанрова; Специфичности и врсте различитих облика новинарског изражавања у различитим медијима(од репортаже, интервју портрета, чланка, коментара и критике -са подврстама до ТВ и Радио форми; Хибридни жанрови као одлика нових медија; Припреме за продукцију жанрова од правилног коришћење извора информација (актери, експерти,документација, интернет), рад на новим техникама истраживања и писања, на примени етичких принципа закона и кодекса у практиковању сложених облика изражавања.</i>			
<i>Практична настава</i>			
<i>Студенти се оспособљавају за примену теоријских знања о сложеним новинарским жанровима у пракси. Анализирају се сви облици о којима се учи у теоријском делу и пише се репортажа, интервју и чланак као обавезни део предиспитних обавеза. Студенти активно сарађују са студентским порталом Универзитетски одјек на коме објављују најбоље оцењене радове.</i>			
Литература (до 10 референци)			
Томић, Б (2016)Раслојавање новинарских жанрова у новомедијској пракси.Politeia vol. 6, br. 11, str. 133-150 Јевтовић З,Петровић Р,Арачки З.(2014) Жанрови у савременом новинарству. Београд: Јасен Х.де Берг (2007), Истраживачко новинарство, Београд: Клио Петковић, Р.(2005) Новинарство у теорији и пракси, Београд: Антуријум, Маловић, С. (2005) Основе новинарства, Загреб: Голден маркетинг/Техничка књига Валић Недељковић, Д (1998). Радијски интервју, Београд: Задужбина Андрејевић, Рајнвајн, Љ. Стваралаштво новинара, Научна књига, Београд 1988.			
Активност у току практичне наставе	10	усмени испт	35

Студијски програм: Медијске студије
Назив предмета: Реторика
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета   СТИЦАТИ ТЕОРЕТСКА И ПРАКТИЧНА ЗНАЊА ИЗ РЕТОРИКЕ; САГЛЕДАВАТИ ОСОБЕНОСТИ ГОВОРА У ЈАВНОМ НАСТУПАЊУ; РАЗВИЈАТИ СПОСОБНОСТ ЗА КРЕИРАЊЕ ВЛАСТИТИХ СТАВОВА И ЊИХОВО ЈАВНО АРТИКУЛИСАЊЕ.
Исход предмета   Студент ће: • примењивати основна реторичка знања и вештине,   • препознати основне идеје и наговор у туђим говорима,   • умети да структурира говор,   • бити спреман за јавни наступ.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Појам реторике – <i>techné</i> и <i>poiesis</i>, теорија и пракса, реторика и говорништво, реторика-поетика-стилистика, савремени аспекти говорништва; циљ, предмет реторике и покретачки принципи у дијахронијској перспективи; реторички жанрови; <i>officium oratoris</i> - дужности беседника; избор теме и прикупљање грађе, организација говора са аргументацијом почев од Аристотелових ентимема; анализа говора, реторичка стилска средства; технике памћења; физичка и морална својства говорника, говорнички наступ, невербална комуникација; однос према аудиторијуму; импровизовани говор и дебата.   <i>Практична настава:</i> Аналитичка и креативна примена стечених знања, креирање и презентовање различитих типова говора.
Литература (до 10 референци) Избор из: Тадић, Љубомир (1999). <i>Реторика, Увод у вештину беседништва</i>. Београд: Либертас   Нушић, Бранислав (2004). <i>Реторика</i>. Издавачко књижевно предузеће Геце Кона репринт издање из 1934. Ниш: Зограф.   Петровић, Сретен (1975). <i>Реторика</i>. Ниш: Градина.   Радоњић, Радован (1999). <i>Говорништво</i>. Подгорица: СИД.   Аврамовић, С, Стојановић, О. (2002). <i>Ars rhetorica</i>. Београд: Службени лист СРЈ.   Јакшић Провчи, Бранка (2017). <i>Текст у каледоскопу</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.   <i>Књижевна реторика</i> (2008). Миодраг Радовић приредио. Београд: Службени гласник.   Кено, Рејмон(1993). <i>Stilske vežbe</i>. Danilo Kiš prevod, pogovor i crteži. Београд: BIGZ.

Студијски програм: ОАС Журналистика, Културологија, Комунологија
Назив предмета: Реторика (мађарски)
Статус предмета: ИБ
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Упознавање са значајем реторике за новинарство и комунологију, указивање на разлику између реторизације говорних и писаних текстова, односно између књижевних и некњижевних текстова
Исход предмета
Упознатост са поступцима реторизације. Оспособљеност за практичну примену реторичког знања.
Садржај предмета
<i>Теоријска настава</i>
Историја и систем реторике. Историја мађарске реторике. Савремене тенденције. Реторика као вештина беседништва. Реторички принципи и поступци. Обликовање прозног израза. Делови и систем састављања. Систем метабола. Реторичка анализа књижевног (прозног и лирског) и новинарског текста
<i>Практична настава</i>
Увежбавање путем читања реторички обликованих текстова и писања о задатим предметима
Литература
Aczél Petra: Médiaretorika. Magyar Mercurius, Budapest, 2012.
Adamikné Jászó Anna: Klasszikus retorika. Argumentáció és stílus. Holnap Kiadó, Budapest, 2013.
Perleman Chaim: A retorika birodalma. Tinta, Budapest, 2018.
Adamik Tamás -- A. Jászó Anna -- Aczél Petra: Retorika. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.
Szabó G. Zoltán--Szörényi László: Kis Magyar retorika. Bevezetés az irodalmi retorikába. Syllabus, Budapest, 2016.
Szabó Katalin: Kommunikáció felsőfokon. Kossuth, Budapest, 1997.
A retorika újjászületése. Helikon. 1977/1.
Vigh Árpád: Retorika és történelem. Gondolat, Budapest, 1981
Wacha Imre: A korszerű retorika alapjai. I. II., Szemimpex Kiadó, Budapest, 1994.
Montagh Imre: Figyelem vagy fegyelem?! Holnap Kiadó, Budapest, 2000.

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно кориштење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Табела 5.2. Спецификација предмета
Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета   Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета   Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base.   Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање).   2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање).   3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји).   <i>Практична настава</i>   На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци)   The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i>, 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/   Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i>, Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/   LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i>, 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/   The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i>, 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/   Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i>, http://informatika.ff.uns.ac.rs

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета   Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању.   Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору.   Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета   Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествују у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања.   <i>Практична настава</i>   Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167.   2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Evropska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37.   3. Gajić, O. (2011). <i>Грађанско образовање за демократију</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61.   4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development</i>“, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146.   5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i>. Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73.   6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Međunarodna konferencija „Unapređenje obrazovanja učitelja i nastavnika – od selekcije do prakse“/Promoting teacher education from intake system to teaching practise, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложену или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Образовање и одрживи развој</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Образовање наставника за рефлексивну праксу</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПВ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научног новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). <i>Новинарство (не)затворена професија. У: Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упути у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антиголина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита

до модерног индивидуализма.

Литература

Примарна: Еп о Гилгамешу (избор). Књига о Јову. Хомер, Одисеја (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, Антигона. Платон, Одбрана Сократова, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, Пакао (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, Похвала лудости, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: Огледи, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: Дон Кихот I, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, Ромео и Јулија, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); Хамлет, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, Кандид, прев. Милан Предић (више издања); Гете, Фауст, прев. Бранимир Живојиновић (више издања).

Секундарна: Милош Ђурић, Историја хеленске књижевности (више издања); Рене Жирар, Стари пут грешника, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", Критички есеји, Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, Еразмо међу нама, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, Мимесис, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, Књига о Сервантесу, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, Ромео и Јулија, Београд, 2012; Веселин Костић, Стваралаштво Виљема Шекспира I и II, Београд, 1994. Denis de Rougement, Ljubav i Zapad, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", Мимезис, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом Фаусту", Ствараоци и дела, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов :
Циљ предмета   Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета   Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија.   <i>Практична настава</i>   Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература   1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40.   2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија”. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, стр. 2005, 333-355   3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i>, Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173   4. <i>Студије културе: зборник</i>. приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор)   5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета   Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту;   - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу;   - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области;   - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења;   - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење;   - релацијама мотивације и емоција у школском контексту;   - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета   Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење;   - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење;   - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима;   - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења;   - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације;   - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика;   - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте;   - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика;   - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе;   - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту;   - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање.   <i>Практична настава</i>   - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја;   - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература   1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group.   2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije.   3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail–Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боеглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарџент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Euro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЖКК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, реkcије и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравано и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одједи теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбицке). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема <i>камен, земља, дрво, змија</i>.   <i>Практична настава</i>
Литература   1. Бернارد Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003.   2. Милорад Радовановић, <i>Социolingвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003.   3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005.   4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992.   5. Бенџамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979.   6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995.   7. Џери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002.   8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетски дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i>. Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236.   Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i>. Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu.   Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i>, Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488.   Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431.   Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i>. Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141.   Ђурић, R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211.   Ујачић, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i>. London; New York: Routledge.   Ерић, E., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i>. Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127-144   Џејмс, J., R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i>. London; New York: Routledge.

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Савремени демографски процеси
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема посебних услова за похађање предмета
Циљ предмета   Курс би требао да упозна студенте са проблемима везаним за примену статистичких и демографских метода и техника у структуралној и динамичкој анализи становништва и његових сегмената. Осим тога, курс би садржавао и нека питања која се односе на моделирање становништва и на демографске пројекције.
Исход предмета   Студенти су оспособљени да самостално решавају истраживачке проблеме овладавањем адекватних статистичких и демографских метода.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Предмет демографије, извори података и планирање демографских истраживања; структуре становништва; природно кретање становништва, механичко кретање становништва, фертилитет и репродукција становништва, модели становништва, витални догађаји, демографски модели и процеси, пројекције становништва, домаћинства.   <i>Практична настава</i>   Припрема студената за израду самосталног плана истраживања и решавања постављених проблема путем статистичке и демографске анализе.
Литература   Baletić-Wertheimer, Alica (1999). Stanovništvo i razvoj. Zagreb: Mate.   Ђурђев В. (2001). Osnovne tehnike u demografiji. Novi Sad: Biblioteka znanja.   Bobić, Mirjana (2007). Demografija i sociologija. Veza ili sinteza. Beograd: Službeni glasnik.   Nikitović, Vladimir (2010). Demografska budućnost Srbije. Imigracija kao izvesnost? Beograd: Službeni glasnik

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Популарна култура и животни стилови
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: упис на одговарајућу годину студија
Циљ предмета: Упознавање са најважнијим социолошким приступима у изучавању популарне културе и животних стилова; усвајање знања о садржају и утицају популарне културе и животних стилова, посебно у савременом свету; овладавање научно-категоријалним апаратом за разумевање и истраживање популарне културе и животних стилова; оспособљавање за аналитичко и критичко сагледавање садржаја популарне културе и животних стилова; развијање способности за вредновање културних творевина и садржаја различитог нивоа.
Исход предмета: Студенти су упознати са најважнијим социолошким приступима у изучавању популарне културе и животних стилова; усвојили су знања о садржају и утицају популарне културе и животних стилова, посебно у савременом свету; овладали су научно-категоријалним апаратом за разумевање и истраживање популарне културе и животних стилова; оспособљени су за аналитичко и критичко сагледавање садржаја популарне културе и животних стилова; развили су способности за вредновање културних творевина и садржаја различитог нивоа.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – проблеми одређења популарне културе и њеног разграничења од масовне културе; проблеми друштвене, културне и техничке условљености популарне културе; популарна култура, животни стилови и потрошачко друштво; вредносне оријентације, популарна култура и животни стилови; међусобна условљеност субкултура, популарне културе и животних стилова; савремени друштвени процеси, глобализација, популарна култура и животни стилови; животни стилови, друштвена структура и социјална стратификација; популарна култура, животни стилови и слободно време; проблеми индивидуализације и идентитета у популарној култури и животним стиловима.   <i>Практична настава</i> – Проучавање базичне литературе и проблемских студија из социологије популарне културе и животних стилова, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају и друштвеним и културним последицама.
Литература   <i>Основна:</i> Lazar, Žolt, Dušan Ristić (2020): <i>Uvod u popularnu kulturu i životne stilove</i>. Novi Sad.   <i>Шира:</i> Čejni, Dejvid (2003): <i>Životni stilovi</i>. Beograd: Clio. Đorđević, Jelena (2009): <i>Postkultura</i>. Beograd: Clio. Đorđević, Jelena (prir.) (2012): <i>Studije kulture</i>. Beograd: Službeni glasnik. Fisk, Džon (2001): <i>Popularna kultura</i>. Beograd: Clio.

Gandl, Stiven, Klino Kasteli (2007): *Glamur*. Beograd: Clio.
Tomić Koludrović, Inga, Anči Leburic (2002): *Sociologija
životnog stila*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : Сви студијски програми (осим ОАС Социологија)
Врста и ниво студија: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА ОБРАЗОВАЊА
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Овладавање неким основним социолошким појмовима, како би студенти могли разумети основне друштвене проблеме везане за образовање; упознавање са образовањем као производом и чиниоцем друштвеног развоја и његовом улогом у целокупном животу друштва; сагледавање функције образовања у савременим друштвеним процесима; разматрање друштвеног положаја учесника у образовном процесу, односа унутар образовног процеса и зависности образовања од друштвених вредности, интереса, потреба и норми.
Исход предмета Усвајање неких основних социолошких појмова; усвајање социолошких сазнања о образовању; овладавање научно-категоријалним апаратом за сагледавање друштвеног контекста и значаја образовања; развијање критичког приступа процесу образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Социологија и социологија образовања – Предмет и конституисање социологије образовања – Основни социолошки приступи образовању – Образовање, васпитање и обучавање – Друштво, вредности и образовање – Може ли образовање променити друштво – Образовање и професије – Образовање и људски ресурси – Компензацијско образовање – Технологија и образовање – Култура, религија и образовање – Образовање и еманципација
Литература Коковић, Д. (2009). <i>Социологија образовања</i> . Бања Лука: НУБЛ. Марковић Крстић С, Милошевић Радуловић Ј. (2016). <i>Хуманистичка димензија образовања младих у контексту савремених друштвених промена</i> . Ниш: Филозофски факултет.

Студијски програм: Журналистика; Комуникологија и односи са јавношћу
Назив предмета: Српски језик 4: Структура реченице и текста
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Систематизовање знања о синтаксичко-семантичкој структури језика; уочавање типичних граматичко-лексичких и текстуалних одлика различитих жанрова (у оквиру публицистичког ф-стила)
Исход предмета Оспособљеност да се граматичко-лексичка обележја уоче у новинском тексту и примене у самосталном раду.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Граматичка и семантичка структура реченице: субјекат, предикат, објекат, агенс и пацијенс. 2. Агентне, деагентизоване и безагентне реченице. 3. Персонална и имперсонална реченична структура. 4. Кондензација: девербативна именица, деадјективна именица, вербиди. 5. Семантички и синтаксички аспекти перспективизације: кореференцијалност, конверзија, ред речи. 6. Организација сложене реченице. 7. Исказ и текст. 8. Новински текст и параметри текстуалности; експлицитна кохезивна средства. 9. Структура новинског текста: наративна и аргументативна структура. 10. Текстуална прагматика <i>Практична настава</i> Обрада граматичких обележја на примерима из новинског текста. Усмереност на активизирање и подизање нивоа језичке компетенције. Оспособљавање студената да уоче рецепцијски некомуникативне новинске текстове и преформулишу их.
Литература (до 10 референци) Васић, В. Лингвостилистичка обележја наслова. <i>Прилози проучавању језика</i> 16. 1980. (1–17). Васић, В. Синтаксичка кореференцијалност. <i>Јужнословенски филолог</i> , LIV. 1998. (79–86). Васић, В. Алановић, М. <i>Граматика новинског текста</i> . Лингвистичке свеске 6. 2007. (149–167). Велчић, М. <i>Увод у лингвистику текста</i> . Загреб: Школска књига, 1987. Ивић, М. Проблем перспективизације у синтакси. <i>Јужнословенски филолог</i> XXXII. 1976. (29–46). Мразовић, П. <i>Граматика српског језика за странце</i> . Нови Сад: ИКЗС, 2009. Пипер, П. & Клајн, И. <i>Нормативна граматика српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска, 2013. Силић, Ј. <i>Од реченице до текста</i> . Загреб: Либер, 1984. Станојчић, Ж. & Поповић, Љ. <i>Граматика српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2004. Стевановић, М., <i>Савремени српскохрватски језик 2</i> , Београд: Научна књига, 1991.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Мађарски језик: Лексиколошка семантика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Знање мађарског језика
Циљ предмета Систематизовање знања о лексичко-фразеолошком, морфосинтаксичком и синтаксичком систему стандардног језика
Исход предмета Оспособљеност за одговарајући избор лексичких и граматичких јединица у зависности од садржаја текста, жанра и медија.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам речи. Речнички фонд мађарског језика. Лексеме и фраземе. Слојеви лексике. Основна и допунска лексика. Речи говорног и књижевног језика. Дијалекти. Друштвено раслојавање лексике. Изворне речи, позајмљенице и стране речи. Ставови у семантици. Узајамна повезаност семантичких чинилаца. Тенденција мотивисаности и немотивисаности речи. Речничко значење и контекстуално значење речи. Хомонимија. Синонимија. Типови поља речи и поља значења. Паронимија. Антонимија. Модели промене значења у савременом мађарском језику. <i>Практична настава:</i> Лексичка анализа текстова и фразеологија у различитим текстовима.
Литература 1. Károly Sándor. 1970. <i>Általános és magyar jelentéstan</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. 2. Rácz Endre és Szathmári István. 1980. <i>Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstana köréből</i> . Budapest: Tankönyvkiadó. 3. Minya Károly. 2003. <i>Mai magyar nyelvújítás</i> . Budapest: Tinta Kiadó. 4. Tolcsvai Nagy Gábor. 1989. Szempontrendszer a szókincs megközelítéséhez. In <i>MNy</i> . 85. 319—27. 5. Penavin Olga. 1986. <i>Nyelvjárás és köznyelv</i> . Újvidék: Forum. 6. Forgács Tamás. 2007. <i>Bevezetés a frazeológiába. A szólas- és közmondáskutatás alapjai</i> . Budapest: Tinta. 7. Kiss Jenő—Szűts László. 1988. <i>A magyar nyelv rétegződése</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. 8. Grétsy László. 1988. <i>Mai magyar nyelvünk</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. 9. Kiefer Ferenc. 2000. <i>Jelentéselmélet</i> . Budapest: Corvina. 10. Kiefer Ferenc szerk. 2003. <i>A magyar nyelv kézikönyve</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó.

Студијски програм: Журналистика, Културологија, Комуникологија ОАС
Назив предмета: Словачки језик 4
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема услова
Циљ предмета Стицање и продубљивање знања из морфологија словачког језика као изборног предмета у оквиру наставе матерњег језика. Развијање способности за самосталну морфолошку анализу текста.
Исход предмета Студент уме да опише и разуме главна обележја морфолошког система словачког језика. Способан је да у језичкој пракси примени стечена теоријска знања из области морфолошких категорија појединих врста речи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет морфологије и остали језички нивои. 2. Врсте речи. Морфолошке категорије. 3. Именице – дефиниција, семантика, класификација, граматичке категорије код именица. 4. Промена именица мушког, женског и средњег рода. 5. Придеви – дефиниција, семантика, класификација, граматичке категорије. 6. Компарација, промена придева. 7. Бројеви – дефиниција, семантика, класификација. 8. Промена бројева. 9. Заменице – дефиниција, семантика, класификација, промена. 10. Глаголи – семантика и класификација. 11. Повратни – неповратни глаголи, глаголски род. 12. Помоћни глаголи, глаголски вид, глаголски начин. 13. Презент, перфекат, футур. 14. Коњугација глагола. 15. Непроменљиве врсте речи. <i>Практична настава</i> Прати наставно-методичке јединице из теоријске наставе.
Литература VAŇKO, J – AUXOVÁ, D.: Morfológia slovenského jazyka, Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. PAULINY, E.: Krátka gramatika slovenská, Bratislava, 1997. NAVRÁTIL, L.: Skloňovanie podstatných mien. Nitra : Enigma, 1996. NAVRÁTIL, L.: Prídavné mená – Zámená – Číslovky. Nitra : Enigma, 1998.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Савремени румунски језик 4
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени румунски језик 3.
Циљ предмета: Стицање знања о законитостима савременог румунског језика у области лексикологије.
Исход предмета: Студенти разумеју законитости савременог румунског језика у области лексикологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Реч – основна јединица језика и њене дефиниције. Звучни комплекс значења – појам. Лексичко и граматичко значење. Критериј класификације речи. Основни и шири лексички фонд. Критериј делимитације речи из „основног фонда“ (фреквенција, стабилност, полисемантизам, продуктивноцт). Структура порекла речи из основног фонда румунског језика. Састав речника румунског језика са историјског аспекта: аутохтони елемент, начини његове делимитације; латински елемент, његово значење; лексички слојеви другог порекла (старословенски, мађарски, турски, новогрчки, српскохрватски, француски). Синоними, антоними, пароними, омоними. Богаћење речи путем позајмица и калкова. Неологизми и лексичке иновације. Прилагођавање позајмљеница фонетским и морфолошким системима румунског језика. Научна терминологија. Богаћење румунског савременог речника интерним средствима. Суфикси и префикси. Етимологија и њени проблеми. Утврђивање етимологије. Румунска лексикографија. Разни типови речника. Семантика и етимологија. Ономасиологија, топонимија, ономастика. <i>Практична настава:</i> Говорне и писмене вежбе које прате теоријски део наставе и имају за циљ примену стеченог знања из лексикологије.
Литература: Bidu-Vrăncianu, A., & Forăscu, N. (1988). <i>Cuvinte și sensuri. Polisemia. Sinonimia. Antonimia. Prin exerciții</i> . București: Editura Științifică și Enciclopedică. Dindelegan-Pană, G. (coord.) (2010). <i>Gramatica de bază a limbii române (+ Caiet de exerciții)</i> . București: Editura Univers Enciclopedic Gold. Metea, Al. (2010). <i>Limba română actuală</i> . Deva: Editura Emia. Sala, M. (2009). <i>Cuvintele – mesageri ai istoriei</i> . București: Editura Meronia.

Студијски програм: заједнички предмет на више студијских програма
Назив предмета: Русински језик 4
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Систематизација и надградња стечених знања из морфологије русинског језика. Овладавање граматичким категоријама, конјугацијом и творбом глагола. Непроменљиве врсте речи.
Исход предмета Познавање врсте речи која има конјугацију (глаголи) и непроменљивих врста речи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Глаголи. Опште лексичко значење. Граматичке категорије. Класификација глагола. Глаголи који значе радњу и стање. Повратни и неповратни глаголи. Прелазни и непрелазни глаголи. Свршени и несвршени глаголи. Помоћни глаголи. Врсте помоћних глагола. Глаголске основе. Творба глаголских облика: инфинитив, презент, футур прости и сложени, перфекат, плусквамперфекат; императив; потенцијал; потенцијал прошли; глаголски прилог времена садашњег, трпни глаголски придев времена прошлог. Гласовне промене у творби глаголских облика. Глаголске врсте. Неправилни глаголи. Творба глагола. Прилози. Значење и употреба. Класификација прилога. Прилози за време, место, начин, количински прилози и прилози за узрок. Подела прилога према пореклу. Подела према начину творбе. Прилози страног порекла. Компарација прилога. Предлози. Подела предлога према пореклу. Подела према начину творбе. Односи у реченици који се изражавају предлозима. Слагање предлога са падежима. Значење појединих предлога. Везници. Независни и зависни везници. Врсте везника према пореклу и облику. Речце. Врсте речца према значењу. Речце за грађење речи и граматичких облика. Узвици. Узвици за изражавање осећања. Узвици за дозивање и побуђивање. Поздрави. Узвици за дозивање и терање животиња. Ономатопејски узвици. <i>Практична настава:</i> вежбе, анализа текста, студијски истраживачки рад
Литература (до 10 референци) Дуличенко, А. Д. (1995). <i>Jugoslavo Ruthenica I, Роботи з рускей филологи</i> . Нови Сад: Руске слово. Дуличенко, А. Д. (2009). <i>Jugoslavo Ruthenica II, Роботи з рускей филологиі и исторії</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Руске слово. Кочиш, М. М. (1977). <i>Грамматика русского языка: Фонетика – морфология – лексика I</i> . Нови Сад: Покрајински завод за издавање учебника. Кочиш, М. М. (1978). <i>Лингвистични роботи</i> . Нови Сад: Руске слово. Рамач, Ју. (2002). <i>Грамматика русского языка</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Фейса, М. (2017). <i>Бешедујме по руски</i> . Нови Сад: Филозофски факултет Нови Сад. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2017/978-86-6065-428-3

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Новинарство у штампаним медијима
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета   Упознавање студената са настанком, развојем и улогом штампе у друштву и основним правилима за писање за штампани медиј.
Исход предмета   Студенти су оспособљени да разумеју феномене штампе и да партиципирају у производњи новина
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   <i>Теоријска настава</i>   1. Феномен штампе. 2. Класификација новина. 3. Класификација периодичне штампе. 4. Како се конципирају и рубрицирају новине (план и прелом). 5. Организација производње у новинама. 6. Документацијска служба и фото-архива. 7. Дописничка мрежа и спољни сарадници. 8. Жанрови у дневним новинама. 9. Жанрови у периодичној штампи. 10. Идентитет новина (стил и дизајн). 11. Дистрибуција штампе. 12. Власници новина, новинари и јавност. 13. Саморегулаторни кодекси и савети штампе. 14. Штампа електронског доба (крај штампе или нови почетак).   <i>Практична настава</i>   Вежбе. 1. Анализа штампе. 1.1 Класификација штампе по функцији, фреквенцији излажења, интересу циљне групе, полу и старости циљне групе, специфичном интересовању и подручју дистрибуције. 1.2. Фреквентност и карактеристике одређених жанрова у дневним новинама, недељницима, илустрованој штампи, специјализованим издањима. 1.3. Неновинарски текстови у штампи. 1.4. Електронска штампа и интернетско новинарство. Колерација дневне штампе и интернетског издања новина. 2. Вежбе писања задатих жанрова: овладавање техником писања одређених жанрова (вест, извештај, чланак, репортажа, интервју), прилагођених различитим рубрикама и врсти новина. 3. Обилазак новосадских дневних листова (редакција, технички сектор, штампарија). II Новинарска радионица. Крајњи резултат новинарске радионице је објављивање омладинског часописа Код04. Под надзором водитеља радионице студенти плански пролазе кроз све фазе настанка часописа: осмишљавања концепта

према интересу циљне групе (креирање рубрика, обим страна итд.), одабир тема за задате жанрове (чланак, репортажа, интервју, рецензија, извештај, вест), упознавање са специфичностима у истраживању и прикупљању информација од различитих извора, редиговање и опрема текстова, лекторисање текстова (радионица са лектором), илустровање текстова фотографијама и њихова обрада у фото-шопу (радионица са фотоуредником), финални дизајн и техничка припрема текстова за штампање часописа (радионице са графичким дизајнером и преламачем часописа). Продукт је издавање магазина КОД04

Литература (до 10 референци)

Даглас А.; Брус Д. И. *Писање вести и извештавање за данашње медије*. Београд: Медијацентар, 2001.

Кљајић, В. *Интервју у штампи онлајн магазинима и на интернету*. Београд: Чигоја штампа, 2012.

Петровић, Р. *Штампа – кичма медија: новине у дигиталној ери*. Београд: Јасен, 2017.

Рус Мол, Ш.; Загорац Кершер, А. *Новинарство*. Београд: Клио, 2014.

Филип, Бретон. *Изманипулисана реч*. Београд: Клио, 2000.

Френсис, Бал. *Моћ медија*. Београд: Клио, 1996.

Студијски програм: Журналистика
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Фотографија и медији
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета: Стицање основних знања о Фотографији као уметничкој дисциплини, са нагласком на развој фотографије као медијски оријентисане праксе и њеног утицаја на друштво, медије и уметност. Теоријско и практично упознавање студената са основним принципима рада фотоапарата и савладавање руковања истим, са посебним освртом на експозицију, композицију, светло, колористичке вредности и друго, како би убудућем раду знали препознати квалитет и што више искористили могућности овог медијума.
Исход предмета: Усвојена основна знања о Фотографској уметности и пракси и способност примењивања стеченог знања у журналистичкој професији.
Садржај предмета
Теоријска настава: 1. Увод у Фотографију. 2. Фотографија у 19. веку 3. Фотографија у 20. веку. 4. Развој естетског израза појединих жанрова. 5. Портрет. 6. Репортажа. 7. Фотографија и развој технологије. 8. Акт, пејзаж. 9. Фотографија и штампа, развој процеса. 10. Фотографија у медијима (Пулицер). 11. "Лајф" часопис, концепт фотографије у журналистици. 12. Фотографија и развој популаристичких магазина. 13. Фотографске агенције ("Магнум"). 14. Преглед филмова и видео материјала (ратна фотографија, "National Geographic" фотографија, "Магнум" агенција итд.)
Практична настава: 1. Увод у фотографију – технички аспект. 2. Конструкција фотоапарата. 3. Објективи и оптика. 4. Светлосно осетљива површина. 5. Резолуција и компресија. 6. Бленда. 7. Затварач и експозиција. 8. ИСО/АСА, ДИН, гејн. 9. Жижна даљина. 10. Фокус и дубинска оштрина. 11. Баланс белог. 12. Контраст и динамика снимка. 13. Боја – техничке и ликовне вредности. 14. Композиција. 16. Оптичка помагала. 17. Студио и основна расвета. 18. Техничке могућности и недостатци у кретивној употреби. 19. Издавање субјекта од објекта. 20. Алати за обраду фотографија.
Литература:
- Frizot, M. <i>New History of Photography</i>. Könneman, Köln, 1998.   - Gernsheim, N. A. <i>Сажета историја фотографије</i>. Југославија, 1973.   - Сонтаг, С. <i>Есеји о фотографији</i>. Радионица СИЦ, Београд, 1982.   - Rosenblum, N. <i>World History of Photography</i>. Abbeville press, 1997.   - Малић, Г. <i>Слике у сребру</i>. Фотограм, Београд, 2001.   - Сулаж, Ф. <i>Естетика фотографије</i>. Фото Артгет, Културни центар Београда, Београд, 2008.

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Дикција
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање основних знања о дикцији, као и о техникама припреме говорника за јавни говор, проширивање компетенција за рад у електронским медијима, стицање вештина потребних за примену дикцијских правила.
Исход предмета: Студент је способан да примени основна дикцијска знања и вештине и да самостално дикцијски обради текстове једноставнијих новинарских жанрова, као и да интерпретира текстове различитих новинарских жанрова; студент уме критички да анализира дикцију у говору на радију и телевизији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Појам дикције 2. Стандардна реализација сегментних и супрасегментних фонетских јединица 2.1. Дистинкције између стандардног и супстандардног изговора вокала српског језика 2.2. Прозодијска норма српског језика 2.3. Дистрибуција неакцентованог квантитета 2.4. Акценатска двојства, акценат позајмљеница и страних имена 2.5. Најчешћа огрешења о прозодијску норму у дискурсу електронских медија 3. Карактеристике говора 3.1. Улога интонације у интерпретацији новинарског текста 3.2. Интензитет 3.3. Темпо 3.4. Пауза 3.5. Улога мимике и геста у интерпретацији новинарског текста 4. Интонациона фраза 5. Говорни параграф 6. Карактеристике фокуса исказа 7. Истицање у интерпретацији новинарског текста 8. Дикцијски појмови и фигуре 8.1. Дикцијска анализа текста 9. Начини интерпретације текстова различитих новинарских жанрова 10. Припрема говорника 10.1. Прилагођавања публици у различитим врстама електронских медија <i>Практична настава:</i> Правилно акцентовање и припрема текста за говор. Припрема говорника. Дикцијска обрада текстова различитих новинарских жанрова и различитих тема. Интерпретација текстова различитих новинарских жанрова. Анализа дикције у одабраним примерима радијских и телевизијских вести.
Литература: Subotić, Ljiljana, Dejan Sredojević, Isidora Bjelaković. <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012, 97–115. Vuletić, Branko. <i>Lingvistika govora</i> . Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za fonetiku, FF press, 2007, 57–119. Јокановић-Михајлов, Јелица. <i>Акценат и интонација на радију и телевизији</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2007, 176–250. Средојевић, Дејан. Шта је дикција? <i>Прилози проучавању језика</i> 38 (2007): 249–261. Beri, Siseli. <i>Glas i glumac</i> . Beograd: Biblioteka Studio Lirica, 2008. Sredojević, Dejan. Percepcija dikcije proznog teksta od strane mlađih ispitanika. Dubravka Valić Nedeljković, Dejan Pralica (ur.). <i>Digitalne medijske tehnologije i društveno-obarovne promene 4</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za medijske studije, 2014, 191–200.

Студијски програм : ОАС Медијске студије
Назив предмета: Медији култура и друштво
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и културолошким аспектима развоја медија, различитим формама медијске технологије и најважнијим, глобалним друштвеним и културним процесима. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских и развојних процеса медија, културе и друштва; б) разумевање и критички приступ медијским садржајима; в) критички приступ и аналитичност у проучавању односа и међузависности медија и савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати и разумети најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање медија, а који посебну важност имају у обликовању и развоју културе и савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку анализу и процену културолошких и социолошких аспеката медија и медијских садржаја.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. друштвено-историјски аспекти развоја медија; 2. друштвено-историјски аспекти развоја масовне културе и масовног друштва; 3. теоријске разлике концепата масовне културе, масовних комуникација и масовних медија; 4. социолошки аспекти масовних медија (посредовање, повезивање, информисање, забава); 5. појам јавности и јавног мњења; 6. моћ медија и модели друштвене моћи; 7. медијска култура (музика, филм, серије); 8. културни модели – поткултура и контракултура; 9. културни модели – доминантна, доминирајућа и алтернативна култура; 10. медији и популарна култура; 11. медији и публика; 12. медији и постмодерна култура; 13. медији и дигитална култура; 14. интернет, култура и друштво; 15. глобалне комуникације и глобални медији. <i>Практична настава</i> Проучавање основне литературе из области медијских студија, студија културе и социологије медија; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа видео грађе, медијских садржаја, излагање семинарских радова, проблематизације посебних типова медијских садржаја (текстуални и аудио-визуелни извори).
Литература (до 10 референци) Прајс, С. (2011). <i>Изучавање медија</i>. Београд: Клио. (делови књиге) Ђорђевић, Ј. (2008). <i>Студије културе</i>. Београд: Службени гласник. (делови књиге) Келнер, Д. (2004). <i>Медијска култура</i>. Београд: Клио. (делови књиге) Бригс, А. и Берк, П. (2006). <i>Друштвена историја медија</i>. Београд: Клио. (делови књиге)

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Стручна новинарска пракса 1
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит из предмета Новинарство у штампаним медијима
Циљ предмета Упознавање са радом националних, покрајинских и локалних новинских редакција, извршавање поверених задатака и оспособљавање за самостални новинарски рад у редакцији новинске установе.
Исход предмета Оспособљеност да се стечено теоријско и стручно знање примени у пракси и у самосталном обављању новинарских задатака.
Садржај предмета Консултовање са водитељем праксе/ментором/уредником у медију; присуствовање и активно учествовање у редакцијским састанцима; предлагање тема за новинарску обраду; прихватање извештачких и новинарских задатака; припрема новинарских прилога на терену и у редакцији; анализа прихваћених и одбијених прилога; вођење дневника стручне праксе (приказ и оцена редакцијског састанка, коментара уредника и новинара о обављеном послу; план рада и радни задаци за сваки дан); разговор са наставником: анализа програма праксе и остварених циљева на основу дневника и извештаја водитеља праксе.
Литература

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Род и приповедање
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: нема
Циљ предмета   Циљ предмета је да се преиспита однос категорије рода (gender) и приповедних поступака у књижевном тексту, и да се на примерима репрезентативних књижевних дела насталих у различитим епохама осветле историјски, културни, теоријски и вредносни критеријуми који су утицали на обликовање и представљање родних улога и идентитета у књижевном делу.
Исход предмета   Студенти стичу основна сазнања из области родних студија (историјски и теоријски оквири, терминологија) и женске књижевне историје (канонизација, маргинализација и ревалоризација књижевног текста), и усвајају теоријске моделе родног читања књижевног текста.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Пол и род: историја и примена термина (С. Бовоар, Р. Столер, Џ. Батлер). Гинокритика и истраживање женске књижевне традиције (С. Гилберт, С. Губар, И. Шоволтер). Представљање родних идентитета у књижевности (Џ. Фетерли, Ш. Фелман, К. Милет). Епистемологија и методологија родних студија књижевности и културе (С. Гилберт, С. Губар, А. Колодни). Ауторство и књижевни канон (Х. Блум, С. Губар). Тело и текст (Ш. Фелман, Е. Сиксу, Ј. Кристева, Д. Харавеј). Род и дигитална култура (Д. Харавеј, Р. Брајдоти, М-Л. Рајан)   <i>Практична настава</i>   Анализа изабраних књижевних текстова из различитих епоха, од средњовековне и ренесансне до романа 19. и 20. века (Е. Бронте, Х. Џејмс, Ш. Гилман), с циљем примене теоријских модела и методологије родних студија.
Литература (до 10 референци)   Гордић Петковић, Владислава. <i>На женском континенту</i> (2007)   Гордић Петковић, Владислава. Гинокритичко откривање женске књижевне традиције у оквирима америчког канона. <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i>, вол. 35, 47-56 (2010)   Милојевић, Ивана и Слободанка Марков (ур.). <i>Увод у родне теорије</i> (2011). (изабрана поглавља)   Росић, Татјана и Марија Грујић (ур.). <i>Теорије и политике рода</i> (2008) (изабрана поглавља) Showalter, Elaine. <i>A Jury of Her Peers</i> (2009).   Практикум са текстовима И. Шоволтер, Џ. Фетерли, Е. Мерс, С. Губар, А. Колодни, Џ. Батлер.

Студијски програм: Културологија ОАС; Журналистика ОАС; Психологија ОАС; Педагогија ОАС; ОАС Језик, књижевност и култура (модули Румунски језик и књижевност, Русински језик и књижевност)
Назив предмета: Естетика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Циљ курса Естетика је да систематизује филозофско промишљање историје естетичких проблема. Тај циљ може бити постигнут изучавањем основних дела и текстова из естетичког подручја. Разумевање савремених естетичких проблема уједно представља и проширивање знања о поиетичкој филозофији, као и о подручјима њеног деловања и примене.
Исход предмета: Исход наставе је обучавање студената за самостално естетичко истраживање. Студент је способан да самостално препозна, одреди и објасни специфичности и историју естетичких проблема. Зна да наведе и прикаже најважније представнике естетике и њене кључне појмове.
Садржај предмета Теоријска настава укључује упознавање са главним естетичким текстовима - од пре-сократске филозофије до краја филозофије немачког идеализма, као и са фундаменталним проблемима који још увек заузимају централно место у естетици. Практична настава: изучавање оригиналних текстова. Теме: Баумгартен и заснивање естетике. Платоново схватање уметности. Платоново схватање лепоте. Аристотелово схватање подражавања. Аристотелова дефиниција трагедије. Кантово одређење генија. Кантово разумевање суда укуса. Шилерова концепција игре. Хегелово схватање уметности. Ничеово разумевање трагедије. Хартманово одређење перцепције. Хартманово учење о слојевима у уметничком делу.
Литература: 1. Платон . (2013). <i>Држава</i> . (2., 3. и 10. књига). Београд: Дерета. 2. Аристотел. (2008). <i>О песничкој уметности</i> . (2008). Београд: Дерета. 3. Кант, И. (2004). <i>Критика моћи суђења</i> . Београд: Дерета. 4. Шилер, Ф. (2007). „Писма о естетском васпитању човека“. у: <i>О лепом</i> ., Нови Београд: Book & Marso. 5. Хегел, Г. В. Ф. (1986). <i>Естетика</i> . 1. том. Београд: БИГЗ. 6. Ниче, Ф. (2012). <i>Рођење трагедије</i> . Београд: Дерета. 7. Хартман, Н. (2004). <i>Естетика</i> . Београд: Дерета. 8. Сартр , Ж.П.. (1984). <i>Шта је књижевност</i> . Београд: Нолит. 9. Рајковић, М. (2011). „Крај уметности као почетак естетике“. у: <i>Естетика и образовање</i> . Београд: Естетичко друштво Србије. 10. Рајковић, М. (2018) „Уметност и стварност савремене епохе: Бењамин, Делез и Рансијер“. у: <i>Естетско и стварно</i> . Београд: Естетичко друштво Србије.

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Односи с јавношћу
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета   СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКОГ ЗНАЊЕ О ОДНОСИМА С ЈАВНОШЋУ И ПОЧЕТНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ СТУДЕНАТА ЗА ПРАКТИЧНУ ПРИМЕНУ СТРАТЕГИЈА И ТЕХНИКА У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ПРОФЕСИОНАЛНИХ КОМУНИКАТОРА У ТИМОВИМА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ.
Исход предмета   РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА С ЈАВНОШЋУ КАО ПОСЕБНЕ МАРКЕТИНШКЕ ФУНКЦИЈЕ РАЗЛИЧИТИХ ДРУШТВЕНИХ ПОДСИСТЕМА, ПРЕПОЗНАВАЊЕ МЕДИЈСКОГ КОМПЛЕКСА КАО ЈАВНОГ ПРОСТОРА У КОМЕ СЕ УСПОСТАВЉА ЈАВНОСТ У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ, ОВЛАДАВАЊЕ СТРАТЕГИЈАМА И ТЕХНИКАМА ОДНОСА С ЈАВНОШЋУ КАО НАЧИНИМА МАРКЕТИНШКОГ КОМУНИЦИРАЊА.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Односи са јавношћу – социјално-историјска одређеност; савремени односи са јавношћу – дефиниција, субјекти, однос са маркетингом; стратегија односа с јавношћу: анализа у функцији израде стратегије, препознавање циљних група, циљеви стратегије, врсте стратегија; технике односа с јавношћу; односи с медијима; евалуација стратегије односа с јавношћу; професионалне организације за односе с јавношћу.   <i>Практична настава</i>   На часовима практичне наставе студенти ће у групама истраживати и анализирати односе с јавношћу појединаца и група из окружења.
Литература   Катлип, С., Сентер, А., Брум, Г. (2006). Успешни односи с јавношћу. Службени гласник, Београд.   Блек, С. (2003). Односи с јавношћу. Клио, Београд.   Белешке.

Студијски програм/студијски програми: ОАС Журналистика; Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Основи функционалне стилистике српског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са разлозима и различитим типовима језичког варирања, посебно функционалног раслојавања језика; упознавање студената са битним карактеристикама појединих функционалних стилова српског (књижевног) језика; упознавање студената с одређеним појавама социјалног раслојавања језика; упознавање студената с основама лингвостилистичке анализе.
Исход предмета По окончању курса требало би да су студенти оспособљени за правилно одређење основних појмова из области (функционалне) стилистике, за препознавање и анализирање функционалностилских карактеристика појединачних текстова и жанрова. Студенти би требало да овладају законитостима структурисања функционалних стилова, подстилова и жанрова у савременом српском језику, уз могућност њихове примене у комуникацијској пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Функције језика; Појам и врсте језичког варирања / типови раслојавања језика: социјално, територијално, индивидуално, функционално раслојавање; Појам стилистике, стила и функционалног стила; Класификација функционалних стилова и њихове најглавније особине; Основни појмови лингвостилистике. <i>Практична настава</i> Провера нивоа усвојености садржаја обрађених на часовима теоријске наставе; рад на различитим типовима текстовима савременог српског језика.
Литература: 1) Marina Katnić Bakaršić, <i>Lingvistička stilistika</i> , 2. dopunjeno i izmijenjeno izdanje. Sarajevo: Tugra. 2007. 2) Милош Ковачевић, <i>Стилистика и граматика стилских фигура</i> , Крагујевац: Кантакузин, 2000. 3) Marin Mladenov, <i>Novinarska stilistika</i> , Beograd: Naučna knjiga, 1980. 4) Josip Silić, <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga standardnog jezika</i> , Zagreb: Disput, 2006. 5) Бранко Тошовић, <i>Функционални стилови</i> , Београд: Београдска књига, 2002. 6) Lana Hudeček / Milica Mihaljević, <i>Jezik medija – publicistički funkcionalni stil</i> , Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2009. 7) Шкиљан, Дубравко, <i>Лингвистика свакодневице</i> , Нови Сад: КЗНС, 1989
Шира литература: Klikovac, Duška, <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek, 2008. <i>Функционално раслојавање српског стандардног језика</i> , Научни састанак слависта у Вукове дане 32/1, Београд : МСЦ, 2004 (одређени радови) Радоје Симић, <i>Опита стилистика</i> , Београд: Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, 2001.

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Стилистика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Обавезан семинарски рад месец дана пре изласка на испит.
Циљ предмета: Овладавање основама стилистике у сврху изградње стила у новинарским жанровима у свим медијима.
Исход предмета: Усвојен појам стила и стилистике. Познавање новинарског стила и његово разликовање од песничког. Способност јасног писања/говора у медијима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Предмет и методе стилистике; појам и врсте стила. Функционални стилови, књижевност и новинарство. Стил и комуникација у медијима и у реклами. Невербално испољавање стила. Лингвистика и стилистика. Два гранична жанра: есеј и критика. <i>Практична настава:</i> Стилистичка анализа новинских текстова свих жанрова.
Литература (до 10 референци) - Гиро, Пјер, Стилистика. Сарајево: Веселин Маслеша, 1964. - Животић, Радомир, Изражавање новинара. Београд: Савремена администрација, 1981. - Младенов, Марин, Новинарска стилистика. Београд: Научна књига, 1980. - Петровић, Владислава, Новинска фразеологија. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1989. - Зденко Лешић, Теорија књижевности. Београд: Савремена администрација, 2010.

Студијски програм: ОАС Журналистика, Комуникологија
Назив предмета: Стилистика (мађарски)
Статус предмета: ИБ
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Указивање на значај стилистике за продукцију и рецепцију текста у масовним медијима. Упознавање са системом стилских фигура па и најширим историјско-стилским категоријама. Познавање новинарског стила. Стицање способности писања/говора у медијима.
Исход предмета Изграђивана способност стилске интерпретације текста и апликације стилистичких фигура при писаном изражавању. Самостално просуђивање и разумевање стилистичких проблема.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам стила и стилистике. Огледи из историје мађарске стилистике. Функционални стилови. Теорија жанрова и стилистика: стилске разлике књижевног и новинарског текста. Систем стилских фигура. <i>Практична настава</i> Препознавање стилских фигура и стилска анализа књижевних и новинарских текстова. Упознавање са стилским формацијама као и са темељима књижевнеисторијске периодизације стилова.
Литература BENCÉDY József (1995): Sajtónyelv. MUOSZ, Budapest TOLCSVAI NAGY Gábor (1996): A magyar nyelv stilsztikája, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest SZIKSZAINÉ NAGY Irma (2007): Magyar stilsztika, Osiris Kiadó Kft., Budapest, SZABÓ Zoltán (1998): A magyar szépírói stílus történetének fő irányai. Corvina Kiadó, Budapest SZATHMÁRI István (1998). Szerk. Stilsztika és gyakorlat. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest Manfred FRANK (2001): A stílus filozófiája. Janus/Osiris, Budapest BÜKY László (2006): A stílus mibenlétéhez. In: Szó, stílus értelmezés. JATEPress, Szeged,

Студијски програм/студијски програми: Журналистика
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Радијско новинарство
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Упознавање са основним особинама радија и основним моделима радијске презентације медијских садржаја. Развијање способности за израду радијских медијских формата
Исход предмета Разумевање и овладавање вештинама радијског новинарства. Креирање радијског садржаја различитих жанрова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Моћ радија; 2. Основне особине радија као медија; 3. Медијски жанрови на радију: вест, извештај, изјава, анкета, интервју, радио пакет, репортажа 4. Типови радијских формата: радијска емисија, отворени програмски ток; 5. Врсте радио-станица: јавни сервис, комерцијане станице, станице цивилног сектора; 6. Форматирање радија. 7. Локалне радио-станице, пиратске радио-станице и студентски медији. 8. Информативни програм на радију: вести и информативне емисије; 9. Радијски уредници, водитељи и новинари; 10. Звучна идентификација: цинглови и шпице; 11. Модерни радио: дигитални радио, радио на интернету, 12. Конвергенција радијског програма са интернетом и телевизијом. 13. Анализа истраживања слушаности радијских програма. <i>Практична настава</i> Вежбе: 1. Кратке вести; писање, одабир и прерада агенцијских вести за радијско емитовање; 2. Писање извештаја, монтирање у режији, снимање у студију; 3. Анкета: снимање, монтирање; 4. Интервју: симулација интервјуа у студију; 5. Радијски пакет: одабир теме, снимање на терену, монтажа, снимање у студију. 6. Радијска идентификација: анализа радијских идентификација–цинглова и шпица; 7. Анализа различитих типова водитеља. Новинарске радионице: 1. Емисиона техника радија, фреквенције и вештина снимања тона на терену; 2. Симулација: дигитална монтажа; 3. Симулација: извештавање са терена уживо у програм; 4. Симулација: радијски интервју у студију; 5. Симулација: вођење једне радијске емисије/ програма; 6. Симулација: припрема и емитовање кратких вести; 7. Снимање подкаст садржаја; 8. Снимање на терену материјала за испитни радијски пакет; 9. Монтажа.
Литература Мартиноли, Ана (2015). <i>Стратегије програмирања комерцијалног радија – Како се прави добар радио</i> . Београд: Самиздат Б92. (одабрана поглавља) Пралица, Дејан (2010). <i>Дискурс радија</i> . Нови Сад: Медиа арт сервис интернационал. (изабрани текстови). Пралица, Дејан (2011). Студентски радијски програми и перспективе новинарске сарадње у регији. <i>Медијске студије</i> , год. 2, бр. 3-4. Стр.157-171. Пралица, Дејан (2014). Пиратске радио-станице у Србији./Pirate radio stations in Serbia / <i>Годишњак филозофског факултета у Новом Саду</i> , вол.1, бр. 39. Филозофски факултет. Стр. 177-192. Пралица, Дејан и Милинковић, Смиљана (2019). Дигитализација радија у свету и Србији. У: <i>Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 8 – Зборник радова</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Стр. 353-368. Угринић, Александра и Вељановски, Раде (2014). <i>Савремени радио са практикумом новинарства</i> . Београд: Чигоја штампа и ФПН. Шинглер, Мартин; Виринга, Синди. (2000). <i>Радио</i> . Београд: Клио. (изабрана поглавља: <i>Реч, говор и гласови</i> (стр.71-103); <i>Музика, звуци и тишина</i> (стр.107-140)).

Студијски програм : ОАС Журналистика
Назив предмета: Основи аудио-визуелног изражавања
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета   Упознавање студената са основним принципима аудио-визуелног изражавања од граматике језика аудио-визуелних медија до естетике и креације сложенијих форми. Усвајање знања о доступним аудио-визуелним технологијама, разумевање процеса технолошког развоја и развијање истраживачког потенцијала и етичких принципа у обликовању аудио-визуелне поруке.
Исход предмета   Оспособљеност студената за технолошко/продукционо планирање аквизиције и постпродукције АВ садржаја, естетско-драматуршко обликовање аудио-визуелних форми, овладавање технологијом савремених медија.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   <i>Основе технологије аудио-визуелног изражавања; Технологија аквизиције, дистрибуције и приказа АВ садржаја, Звук и слика као физичке појаве, визуелни и аудитивни систем човека; Аудиовизуелна перцепција – основни принципи. Параметри кадра: а)Параметри облика б)Параметри простора и времена ц)Параметри кретања.Оса акције; Појам и структура аудиовизуелног времена (простора); Формати филмске и дигиталне слике; историја кинематографске, електронске и дигиталне камере и слике (камера, апарат, ајфон, телефон); Параметри камере: субјективна оцена, шумност, резолуција, спектрална осетљивост, осетљивост на светло. Правила код кадрирања и снимања: трећине, половина, хедрум. Златни пресек, Физијева подела, центри пажње. Равнотежа у кадру, дијагонала. Праћење објекта у покрету; Врсте звука у АВ делу; Говор – основне карактеристике и функције; Микрофони (принцип рада, карактеристике, акустичка подела). Поставка микрофона за снимање говора; Граматика монтаже; Основни принципи глатког реза; Мотивација монтажног прелаза.Механичка трансформација покрета.Континуитет и дисконтинуитет (идеативни); Типови монтаже: Задаци и врсте монтаже.</i>   <i>Практична настава</i>   <i>Самостална израда кратке видео форме на вежбама. Све фазе у настанку практичног рада прате теоријски део савладавања аудио-визуелног израза- од избора технике, преко снимања звука и слике до монтаже и савладавања раа у софтверским програмима Adobe premiere Pro, After Effects CC. Прва два видео рада су врло кратка (неколико кадрова), и сумирају рад са камером и рад у монтажи, а за циљ имају манипулацију филмским временом и првенствено служе развијању интересовања за материју и преорјентацији мишљења са вербалног на аудиовизуелни језик. Први је постизање елипсе са што мање кадрова, а други визуелизација радног процеса. Завршни рад је играна форма једноставног садржаја и представља репрезентацију стечених вештина, али овога пута имплементирану у аудио-визуелно-наративни садржај, као покушај вишеслојног коришћења нарације кроз визуелни, аудитивни и вербални језик.</i>
Литература (до 10 референци)   Хокингс, П. (2014) Начела визуелне антропологије. Слио:Београд   Rose, G. (2016) Visual Methodologies. London: Sage Publications Ltd   Бабац, М. (2002) Језик монтаже покретних слика. Слио:Београд   Бабац, М. (2004) Ново лице телевизије и филма. Нови Сад: Академија уметности   Жоли, М. (2009). Слика и њено тумачење. Слио: Београд

Студијски програм : ОАС Журналистика
Назив предмета: Извештавање о другом
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета   Освешћивање о постојању стереотипа и предрасуда о мањинским и маргинализованим групама, како у друштву тако и на нивоу појединца. Стицање основних знања о медијском извештавању о маргинализованим групама; овладавање анализом медијских текстова из области извештавања о другом; стицање практичних знања и медијских вештина у извештавању о другом и повећање осетљивости према маргинализованим групама.
Исход предмета   Повећана осетљивост на проблеме другог и другачијег. Развијена свест о присутности стереотипа и предрасуда у извештавању о другом, као и медијској искључености осетљивих друштвених група. Стечена способност за извештавање о мањинским и маргинализованим друштвеним групама.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Дефинисање различитости, другости, мањинских група, маргинализованих група, људских права, мањинских права. Разматрање делова међународних докумената који се односе на заштиту другог. Разматрање делова у домаћем законодавству који се односе на мањинске и маргинализоване групе. Дефинисање појмова: стеротипи, предрасуде, врсте предрасуда, предрасуда као основ за дискриминацију, врсте дискриминација. Принципи и модели извештавања о другом. Извештавање о Ромима. Извештавање о родној равноправности. Извештавање о особама са инвалидитетом. Извештавање о особама са сметњама у интелектуалном развоју. Извештавање о ЛГБТ особама. Извештавање о особама са инвалидитетом. Извештавање о маргинализованим групама.   <i>Практична настава</i>   Препознавање говора мржње према другом у медијима; идентификација тема од јавног интереса у области извештавања о другом; повећање степена осетљивости на другог укључујући степен осетљивости према нормама заједнице о којој се извештава. Вежбање модела извештавања о другом за штампу, радио, телевизију и интернет. Израда медијских прилога на тему другог и другачијег.
Литература (до 10 референци)   1.Хол,С. (2018). <i>Запад и остатак света: дискурс и моћ</i>. Лозница:Карпос   2. Ружичић-Новковић, Мима (2015). <i>Представљање особа са инвалидитетом у медијском дискурсу Србије</i>. Нови Сад: Центар „Живети усправно”.   3. Ниренберг, Ц. (2013). <i>Сексуалност Цигана. О Интимности: Ромска и аутсајдерска перспектива</i>. Београд: Реконструкција женски фонд.   4. Хабермас, Ј. (2012). <i>Јавно мњење</i>. Нови Сад: Meditteran Publishing   5. Валић-Недељковић, Д. (2011) Људска права у дневним листовима у Србији: анализа садржаја.   <i>Зборник Матице Српске за друштвене науке</i>. Нови Сад: Матица српска.   6. Милинков, С. (2010). Презентација Закона о забрани дискриминације Републике Србије у дневним новинама Данас и Курир. <i>Годишњак, XXXV-1</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. 125-132   7.Милинков, С. (2011) Медијска искљученост вишеструко дискриминисаних

сиромашних група у Србији. *Медијски дискурс и социјална искљученост*. Нови Сад: Филозофски факултет.

8. Туллер, Д. (2003). *Приручник за извештавање о различитостима*. Лондон: Институт за медије и различитости.

9. Корни, Д. (1999). *Етика информисања*. Београд: Клио.

Студијски програм : ЖУРЊЛИСТИКА
Назив предмета: Историја културе Мађара
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема.
Циљ предмета Проширивање знања студената о елементима, карактеристикама, токовима, личностима и периодима историје мађарске културе са посебним освртом на дуализму номадске и хришћанске културе.
Исход предмета Студент је способан да уочи основна обележја токова и карактеристике мађарске културне историје.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Порекло Мађара. Номадска култура. Арпадовићи. Хришћанска култура, писменост Мађара у средњем веку. Анжујци и Јагелонци. Ера ренесансе: Библиотека Корвиниана, прва штампана књига. Културе троделне државе. Протестантизам, рађање културе на матерњем језику. Протуреформација и барок у Мађарској култури. Просветитељство и класицизам. Станишта, насеља и кућа у новом поднебљу. Настанак градског живота у Мађарској. Живот у монархији: пољопривреда, сточарство, регулисање Дунава, канали. Национална култура XIX. века: књижевност, ликовне уметности. Култура Мађара у XX. веку: музика, филм, позориште. Модерна и постмодерна. <i>Практична настава</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Предавање, презентације, дискусије.
Литература Бабић, Сава: Мађарска цивилизација. Суботица, Сента, Национални савет мађарске националне мањине, Завод за културу војвођанских Мађара, 2009. Бањаи, Јанош: Заштићени губитник. Студије, есеји. Нови Сад, Адреса, 2008. Ласло Контлер – Драженка Кесић – Силвије Девалд: Повијест Мађарске. Загреб, Средња Европа, 2007. Рокаи, Петер – Золтан Ђере –Тибор Пап: Историја мађара. Београд, 2002. Беке, Ласло: Мађарско сликарство данас. Нови Сад, 2000. Унгер, Мађаш – Ото Саболч: Историја Мађарске. Нови Сад, Форум http://www.forumliber.rs/pdf/books/Unger-Sabolc%20ISTORIJA%20MADJARSKE.pdf Чолаковић, Енвер: Златна књига мађарске поезије. Загреб, 1978. Имре Бан – Јанош Барта – Михалј Цине: Историја мађарске књижевности. Нови Сад, Матица српска, Форум, 1976.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховога разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имиџа. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовога мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clio. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clio. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Стручна новинарска пракса 2
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит из предмета Новинарство у штампаним медијима и положена Стручна новинарска пракса 1
Циљ предмета Упознавање са радом националних, покрајинских и локалних радијских редакција, извршавање поверених задатака и оспособљавање за самостални новинарски рад у радио-станици.
Исход предмета Оспособљеност да се стечено теоријско и стручно знање примени у пракси и у самосталном обављању новинарских задатака на радију.
Садржај предмета Консултовање са водитељем праксе/ментором/уредником у медију; присуствовање и активно учествовање у редакцијским састанцима; предлагање тема за новинарску обраду; прихватање извештачких и новинарских задатака; припрема новинарских прилога на терену и у редакцији; анализа прихваћених и одбијених прилога; вођење дневника стручне праксе (приказ и оцена редакцијског састанка, коментара уредника и новинара о обављеном послу; план рада и радни задаци за сваки дан); разговор са наставником: анализа програма праксе и остварених циљева на основу дневника и извештаја водитеља праксе.
Литература

Студијски програм : ОАС ЖУРНАЛИСТИКА
Назив предмета: Телевизијско новинарство
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета   Упознавање студената са феноменом телевизије (историјатом и развојем у 20. веку) као и њеним специфичностима као медија у дигиталној ери. Упознавање са теоријским концептима ТВ представљања, ТВ публике, основним телевизијским жанровима и новинарским облицима телевизијског изражавања.
Исход предмета   Оспособљеност студената за самосталну израду кратких ТВ форми и проблемских ТВ прилога.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   <i>Историјат и развој ТВ у свету и код нас; Телевизија као сведок и „прерађивач стварности“; Обележја представљања на телевизији; Основни телевизијски жанрови и њихове специфичности (информативни, забавни, образовни, документарни, драмски, хибридни жанрови итд.); Вредновање и селекција ТВ вести; драматургија ТВ Дневника; Облици новинарског ТВ изражавања (вест, извештај, интервју, репортажа, feature live укључења, сложени проблемски прилог – ТВ пакет); Функција слике у илустрацији ТВ вести; основни планови у производњи ТВ форми; ТВ емисија - фазе од идеје до реализације; Документрани ТВ филм као врхунац телевизијског новинарског умећа; мобилно новинарство - креирање ТВ прича уз помоћ смартфона, Јавни медијски сервиси - карактеристике, значај и улога; Дигитална телевизија – специфичности и разлике у односу на аналогну еру. ТВ и интернет; ТВ публика разлике у аналогној и дигиталној ери</i>   <i>Практична настава</i>   <i>Вежбе-анализа различитих облика новинарског телевизијског израза –ТВ вест, ТВ извештај, ТВ репортажа, проблемски ТВ прилози, ТВ интервју, ТВ емисија, ТВ feature, Уређивање централне информативне емисије (ТВ Дневник),</i>   <i>Радионице:</i>   <i>1..Снимање и монтирање ТВ анкете.</i>   <i>2. Јављање уживо, најава и одјава с лица места.</i>   <i>3. Припрема проблемског ТВ прилога (Одабир теме, писање синопсиса, преглед и монтажа снимљеног материјала)</i>   <i>4. Снимање студијске ТВ емисије (тимски рад на изради сценарија и реализацији емисије)</i>
Литература (до 10 референци)   Перишин, Т (2010) Телевизијске вести. Загреб: Медијска истраживања   Мек Квин, Д (2000). Телевизија. Београд: Цлио   Миодраг Илић (2006) Рађање телевизијске професије. Београд_ Цлио   Бојд, Е. (2002). Новинарство у електронским медијима. Београд: Цлио   Црнобрња, С (2010) Естетика телевизије и нових медија. Београд: Цлио   Липовецки Ж, Сероа Ж (2013) Глобални екран. НОви Сад: Медитеран   Драшковић, Б, Клеут, Ј (2012). Телевизијска публика у дигиталној ери: истраживачке перспективе. Култура: часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 135: 217–232.   Драшковић, Б. (2012), Продукција и селекција вести у Србији. У: Баровић, Владимир, Валић-Недељковић Дубравка (ур.), Дигиталне медијске технологије и друштвено – образовне промене, Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду   Драшковић, Б. (2010). Функција слике у илустрацији телевизијских вести. СМ: Часопис за управљање комуникацијом В (14). Нови Сад : Protocol, Београд : Факултет политичких наука (61-81)

Студијски програм/студијски програми: Журналистика
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Увод у нове медије
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Упознавање са друштвеним и технолошким условима развоја компјутерске мреже као новог медија у човековој комуникационој пракси и облицима комуницирања који се остварују на мрежи, овладавање основним концептима и критичким разумевањем утицаја компјутерске мреже на друштво у целини и на различите сегменте друштвеног живота.
Исход предмета Студент је способан да разуме основне теоријске приступе медију компјутерске мреже и различитим облицима виртуелног комуницирања, и да покаже аналитичке способности за критичко промишљање краткорочних и дугорочних друштвених утицаја различитих врста нових медија заснованих на компјутерској мрежи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1) Технологија и медији, 2) Друштвени и технолошки услови развоја новог медија; 3) Одређење и карактеристике нових медија, 3) Виртуелно комуницирање и његове карактеристике, 4-7) Облици виртуелног комуницирања: веб сајтови, ИРЦ, компјутерске игре, „вишекорисничке МУД“, виртуелна стварност и интернет ствари, 7) Теоријски приступи виртуелном комуницирању и класичне комуниколошке теорије из перспективе нових медија, 8) Етика и естетика нових медија, 9) Публика, корисници и потрошачи нових медија, 10) Идентитет у дигиталном окружењу, 11) Партиципација у дигиталном окружењу, 12) Политичка економија нових медија, 13) Стари и нови медији, 14) Нова медијска писменост, 15) Нови медији и новинарство.   Практична настава Радионице у оквиру којих студенти представљају анализу различитих облика виртуелног комуницирања и дискутују о питањима која се јављају унутар конкретних облика виртуелног комуницирања.
Литература (одабрани делови) 1. Crnobrnja, S., <i>Eстетика televizije i novih medija</i>, Beograd: Clio, 2010 3. Fidler, R., <i>Mediamorphosis: razumevanje novih medija</i>, Beograd: Clio, 2004 4. Fuchs, C. <i>Social Media: A Critical Introduction</i>. London: Sage, 2014 4. Gir, Č., <i>Digitalna kultura</i>, Beograd: Clio, 2011 5. Manović, L., <i>Jezik novih medija</i>. Beograd: Clio, 2015 7. Negropont, N., <i>Biti digitalan</i>, Beograd: Clio, 1998 8. Ruk, R., <i>Evropski mediji u digitalnom dobu</i>, Beograd : Clio, 2011 9. Terkl, Š., <i>Sami zajedno</i>. Beograd: Clio, 2011 10. Vajdijanatan, S.. <i>Antidruštvene mreže</i>. Beograd: Clio, 2018

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Извештавање у кризним ситуацијама
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ:6
Услов: Нема
Циљ предмета   Стицање основних знања о кризним ситуацијама у којима су угрожени људски животи; савладавање практичних знања и медијских вештина за деловање у кризним ситуацијама типа елементарних непогода, пожара, поплава и криза које проузрокује људски фактор, укључујући грађанска окупљања и ратно извештавање.
Исход предмета   Стечена медијска и општа знања и вештине о извештавању у кризним ситуацијама.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Дефинисање кризних ситуација. Кризне ситуације изазване вишом силом (земљотреси, поплаве, цунами, разорне олује). Кризне ситуације изазване људским фактором (саобраћајне незгоде, пожари, грађанска окупљања, тероризам). Ратно извештавање.   <i>Практична настава</i>   Анализа програмских садржаја различитих медија који су извештавали у кризним ситуацијама са догађаја у којима су угрожени људски животи. Симулација извештавања о кризним ситуацијама које су изазване елементарним непогодама или људским фактором (рат, саобраћајне незгоде, пожари, поплаве), као и извештавање са реалних кризних ситуација нижег интензитета.
Литература (до 10 референци)   1. Баровић, В. (2008). Теоријске претпоставке за извештавање електронских медија из региона захваћених ратним дејствима. Београд: (У: ЦМ, број 9,143 – 155).   2. Баровић, В. (2009). <i>Медији и грађанска окупљања</i>. Нови Сад: Media Art Servis International.   3. Баровић, В. (2012). <i>Медијско извештавање у кризним ситуацијама</i>. Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.   4. Баровић, В. (2019). Тероризам као кризна ситуација у свету дигиталних медија. У: <i>Пралица, Дејан; Шинковић, Норберт. Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 8</i>. Нови Сад: Филозофски факултет, 81-92.   5. Баровић, Владимир (2014). Медијска манипулација и радијско извештавање са грађанских окупљања. У: <i>Зборник радова "Историографија и савремено друштво", Наука и савремени универзитет 3</i>. (675-690). Ниш: Филозофски факултет, Универзитет у Нишу.   6. Валић Недељковић Д. (1997). <i>Рикошет речи</i>. Београд: Аргумент.

7. Ђуровић, В. (2014). *Професија ратни репортер*. Београд: Самиздат.
8. Корни Д. (2000). *Етика информисања*. Београд: Клио.
9. Старовић, Н. (2014). *Блиски исток-кратко и јасно*. Београд: Српска реч.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroljub Zahorjanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета   Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета   Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress.   Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање).   2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF).   3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање).   4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација).   <i>Практична настава</i>   На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци)   LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i>, 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/   LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i>, 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/   The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i>, 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/   LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i>, 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/   Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i>, http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема
Циљ предмета   Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета   Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац.   <i>Практична настава</i>   . Национални радници и просветитељи. 2. Штампарии новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци)   1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник.   2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i>, Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

3. Баровић, В. (2012), Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике. Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). *Језици и културе у времену и простору*, 541-546.
4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте Цицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2*. (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.
5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). Историја српске штампе у Угарској 1791-1914. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). Српска штампа у Војводини 1918-1941. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19.и 20. века; савремено доба   <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература   1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008.   2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М.Тимотијевић, М. Ристовић, 2011.   3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004.   4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д.Бартелеми, Ф.Браунштајн и др, 2001.   5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. stoleћу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типови приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. stoleћа. Границе људског: <i>Франкеништајн</i> , човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Џ. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i> , култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i> , прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкеништајн</i> , прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i> , прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i> , прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ђурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i> , прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i> , прев. З. Хаци-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i> , прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i> , прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i> , прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009.

Секундарна: *Француска књижевност II*, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове *Париске слике* и традиција слике Париза", *Поезија*, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагић, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета   Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса.
Исход предмета   Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању;   • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја   • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата   • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања   • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва   • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима   • Раст и развој предузетничког бизниса   • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити   <i>Практична настава</i>   • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика   • Развијање одрживог пословног модела
Литература   • белешке са предавања   • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson.   • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преплитање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Bíró Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégjáról. <i>Filológiai Közlöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сардјаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сликонице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЖКК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејдор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејдор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифуновић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеље и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутовањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влаха у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература:
Ванку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i> . Београд.
Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i> . Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј.
Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i> . Букурешт-Панчево.
Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i> . Букурешт.
Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i> . Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. I., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreign language in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education“</i> , Volume III (96-101). Bucharest: “Carol I“ National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 f, R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education“</i> Bucharest: “Carol I“ National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета   Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштва (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета   Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град.   <i>Практична настава</i>   Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци)   1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd   2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd.   3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing.   Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i>. Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i>. Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i>. Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Деск, редакције и управљање медијима
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Предмети предуслови су: Новинарство у штампаним медијима, Радијско новинарство и Телевизијско новинарство.
Циљ предмета   Упознавање са организационом структуром медијских кућа, хијерархијом одлучивања, технологијом припреме медијских издања и управљањем медијским системима, са посебним акцентом на рад у редакцијама (рубрикама).
Исход предмета   Спремност студената за професионално ангажовање у деску и медијским кућама, као и обученост за рад на припреми медијских производа за различите редакције/рубрике.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Појам деска и редакција/рубрика.2.Главни уредник, надлежности и однос према другим центрима одлучивања у медијској кући.3.Шеф деска, надлежности, права и обавезе.4.Уреднички колегијум. 5.Планирање медијског издања и подела посла између деска и редакција. 6.Организација рада у редакцији и њене обавезе према деску.7.Дежурна екипа.8.Политичка редакција. 9.Спољнополитичка редакција.10.Друштво. 11.Привредна редакција. 12.Градска редакција. 13.Образовно-културна редакција. 14.Спортска редакција. 15.Управљање медијским системима.   <i>Практична настава</i>   1. Састав деска и организација рада- симулација. 2. Планирање издања медијске куће. 2.1. Прва страница листа / генерална најавна информативне емисије – ЦИПЕ. 2.2. Распоређивање прилога на страници листа /у информативној емисији. 2.3. Хармонизација наслова и припрема „вести дана“. 3. Неочекивани догађаји и права и дужности деска. 4. Деск у дневним новинама. 5. Деск на радију и телевизији. 6. Специфичности рада у спортској редакцији. 7. Прерада агенцијских вести 7.1. Обрада дописничког материјала. II Новинарска радионица. Студенти се опредељују за једну од 4 радионице: Политика и привреда, Градске вести, Култура и образовање, Забавни и спортски програм.
Литература (до 10 референци)   Баровић В. (2008). <i>Информативни програм ЦИПЕ</i>. Нови Сад: Факултет техничких наука. (Поглавље у књизи: др Владимир Раденковић, Радио и телевизијска продукција, Универзитет у Новом Саду).   Баровић В. (2010). Телевизија у време интернета. Нови Сад: <i>Линк</i>, број 90, 91, 92.   Дурман, Р. (2003). <i>Функционисање локалне телевизије</i>. Нови Сад: Новосадска новинарска школа.   Итјул, Б. (2001). <i>Писање вести и извештавање за данашње медије</i>. Београд: Медија центар.   Никодијевић, Д. (2012). <i>Менаџмент масовних медија: штампа, филм, радио,</i>

телевизија и интернет. Београд: Чигоја штампа.

Рус-Мол, С.; Загорац-Кершер, А. (2014). *Новинарство*. Београд: Клио-Радио телевизија Србије.

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Деск, редакције и управљање медијима
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Предмети предуслови су: Новинарство у штампаним медијима, Радијско новинарство и Телевизијско новинарство.
Циљ предмета Упознавање са организационом структуром медијских кућа, хијерархијом одлучивања, технологијом припреме медијских издања и управљањем медијским системима, са посебним акцентом на рад у редакцијама (рубрикама).
Исход предмета Спремност студената за професионално ангажовање у деску и медијским кућама, као и обученост за рад на припреми медијских производа за различите редакције/рубрике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам деска и редакција/рубрика.2.Главни уредник, надлежности и однос према другим центрима одлучивања у медијској кући.3.Шеф деска, надлежности, права и обавезе.4.Уреднички колегијум. 5.Планирање медијског издања и подела посла између деска и редакција. 6.Организација рада у редакцији и њене обавезе према деску.7.Дежурна екипа.8.Политичка редакција. 9.Спољнополитичка редакција.10.Друштво. 11.Привредна редакција. 12.Градска редакција. 13.Образовно-културна редакција. 14.Спортска редакција. 15.Управљање медијским системима. <i>Практична настава</i> 1. Састав деска и организација рада- симулација. 2. Планирање издања медијске куће. 2.1. Прва страница листа / генерална најавна информативне емисије – ЦИПЕ. 2.2. Распоређивање прилога на страници листа /у информативној емисији. 2.3. Хармонизација наслова и припрема „вести дана“. 3. Неочекивани догађаји и права и дужности деска. 4. Деск у дневним новинама. 5. Деск на радију и телевизији. 6. Специфичности рада у спортској редакцији. 7. Прерада агенцијских вести 7.1. Обрада дописничког материјала. II Новинарска радионица. Студенти се опредељују за једну од 4 радионице: Политика и привреда, Градске вести, Култура и образовање, Забавни и спортски програм.
Литература (до 10 референци) Баровић В. (2008). <i>Информативни програм ЦИПЕ</i> . Нови Сад: Факултет техничких наука. (Поглавље у књизи: др Владимир Раденковић, Радио и телевизијска продукција, Универзитет у Новом Саду). Баровић В. (2010). Телевизија у време интернета. Нови Сад: <i>Линк</i> , број 90, 91, 92. Дурман, Р. (2003). <i>Функционисање локалне телевизије</i> . Нови Сад: Новосадска новинарска школа. Итјул, Б. (2001). <i>Писање вести и извештавање за данашње медије</i> . Београд: Медија центар. Никодијевић, Д. (2012). <i>Менаџмент масовних медија: штампа, филм, радио,</i>

телевизија и интернет. Београд: Чигоја штампа.

Рус-Мол, С.; Загорац-Кершер, А. (2014). *Новинарство*. Београд: Клио-Радио телевизија Србије.

Студијски програм/студијски програми: Журналистика, Комуникологија и ПР
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Анализа медијског дискурса
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Упознавање са особеностима медијског дискурса и типичним стратегијама у традиционалним и новим медијима.
Исход предмета Разумевање начина креирања медијског дискурса у традиционалним и новим медијима. Оспособљеност за критичку анализу медијског садржаја.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам дискурса; специфичности дискурса у односу на текст. 2. Интердисциплинарност. 3. Контекстуалност. 4. Циљеви и методе анализе дискурса. 5. Теорије у анализи дискурса: теорија говорних чинова; конверзациона теорија, конверзационе импликатуре, прагматичка лингвистика, форензичка лингвистика. 6. Дискурсна структура вести 7. Невербална комуникација и дискурс 8. Анализа медијског дискурса – квантитативно-квалитативна анализа садржаја у традиционалним и новим медијима. 9. Транскрипција и интерпретација медијског садржаја. 10. Дискурсне стратегије. <i>Практична настава</i> 1. Упознавање са основама научног функционалног стила. 2. Структура кодног листа за истраживање медијских садржаја. 3. Анализа садржаја у штампаним медијима 4. Обрада и графички приказ квантитативних резултата. 5. Анализа радијских /телевизијских садржаја – квалитативна анализа. 6. Транскрипција једне ТВ емисије 7. Анализа дијалошке ТВ емисије 8. Уочавање дискурсних стратегија на примерима из традиционалних и нових медија. <i>Литература</i> Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2012). <i>Кога су медији изабрали, а шта су партије нудиле</i> . Нови Сад: Новосадска новинарска школа. Екман, Пол (2011). <i>Разотрживене емоције</i> . Београд: Завод за уџбенике. Јањић, Стефан и Валић, Недељковић, Дубравка (2017). Председнички изборни циклус у медијском тумачењу, Србија 2017. <i>Српска политичка мисао</i> , 4/2017, год. 24, vol. 58: 67-84. Морис, Дезмонд (2005). <i>Откривање човека – водич кроз говор тела</i> . Ниш: Зоограф. Перовић, Славица (ур.) (2014). Анализа дискурса – теорије и методе. Подгорица: Институт за стране језике (изабрана поглавља) Пралица, Дејан (2006). Религијски и идеолошки дискурс у посланицама Српске православне цркве. <i>Религија и толеранција бр. 5</i> . стр. 41-52. Пралица, Дејан (2018). Анализа медијског дискурса рубрике <i>Култура</i> у дневном листу <i>Дневник – пленарно предавање/ У: Интеркулт 2017 – 12. међународни зборник радова са конференције Интеркулт</i> , Вол. 1. Нови Сад: Педагошки завод Војводине и Филозофски факултет. стр. 11-26.

Савић, Свенка (1993). *Дискурс анализа*. Нови Сад : Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет. (одабрана поглавља).

Требјешанин, Жарко; Жикић, Бојан (2015). *Невербална комуникација*. Београд: Завод за уџбенике.

Cotter, Coleen (2015). Discourse and Media. In: *The Handbook of Discourse Analysis*. Oxford: Wiley Blackwel, pp. 795-821.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Стручна новинарска пракса 3
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит из предмета Новинарство у штампаним медијима, положена Стручна новинарска пракса 1, положен испит предмета Радијско новинарство и положена Стручна новинарска пракса 2.
Циљ предмета Упознавање са радом националних, покрајинских и локалних телевизијских редакција, извршавање поверених задатака и оспособљавање за самостални новинарски рад у телевизијској станици.
Исход предмета Оспособљеност да се стечено теоријско и стручно знање примени у пракси и у самосталном обављању новинарских задатака на телевизији.
Садржај предмета Консултовање са водитељем праксе/ментором/уредником у медију; присуствовање и активно учествовање у редакцијским састанцима; предлагање тема за новинарску обраду; прихватање извештачких и новинарских задатака; припрема новинарских прилога на терену и у редакцији; анализа прихваћених и одбијених прилога; вођење дневника стручне праксе (приказ и оцена редакцијског састанка, коментара уредника и новинара о обављеном послу; план рада и радни задаци за сваки дан); разговор са наставником: анализа програма праксе и остварених циљева на основу дневника и извештаја водитеља праксе.
Литература

Студијски програм: Журналистика
Назив предмета: Интернетско новинарство
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Одслушан предмет Новинарство у штампаним медијима.
Циљ предмета Упознавање са практичним и теоријским карактеристикама и специфичностима интернетских медија.
Исход предмета Почетна оспособљеност за рад у интернетским медијима. Виши ниво дигиталне медијске писмености.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава: 1. Историјат интернета. 2. Интернетска медијска писменост. 3. Дигитални јаз, цензура и друга савремена искушења интернета. 4. Појам и дефиниција интернетског новинарства. 5. Правила писања за интернетске медије. 6. Новинарски жанрови на интернету. 7. Основне одлике интернетских медија. 8. Хибридни жанрови. 9. Конвергенција. 10. Интернет и традиционални медији. 11. Садржај сајта. 12. Новинари у ери интернета. 13. Етика на интернету. 14. Раздвајање медија и новинарства. 15. Интернетски медији и друштвене мреже. 16. Интернет, дезинформације и полуинформације. 17. Алтернативни медији и грађанско новинарство. 18. Интернетски медији и оглашавање. 19. Интернетски алати за истраживачко новинарство. 20. Безбедност на интернету. 21. Интернет ствари. 22. Будућност интернетског новинарства. <i>Практична настава</i> Портали. Онлајн службе. Content Management Systems. Front-end i Back-end корисници. Компоненте, шаблони, теме, модули, мамботи. Формирање властитих е-новина. Рад са властитим е-новинама. Вежбе у коришћењу Интернета као извора података за новинарске прилоге. Вежбе оријентисања на Интернету. Вежбе интерактивности на компјутерској мрежи. Вежбе писања новинарских прилога у складу са правилима интернетског новинарства. Вежбе уређивања онлајн издања. Вежбе пласирања прилога у аудио-визуелној форми. Вежбе уређивања за веб.
Литература (до 10 референци) - Грухоњић Д. Однос новинарских жанрова на традиционалном радију и радију на интернету, Београд, 2016. http://nardus.mpn.gov.rs/bitstream/handle/123456789/5183/Disertacija816.pdf?sequence=1&isAllowed=y - Грухоњић, Д. Нови медији, циклон вести и релевантност новинарске професије. Интеркултуралност. Часопис за подстицање и афирмацију интеркултуралне комуникације. Нови Сад: Завод за културу Војводине, 2014. - Грухоњић, Д. Анонимни коментари на интернету - за и против : студија случаја: Роми и "Мекдоналдс". Зборник радова Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2. (ур. Дубравка Валић Недељковић и Владимир Баровић). Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. - Bradshaw, P, Rohumaa, L. The Online Journalism Handbook: Skills to survive and thrive in the digital age. Longman Practical Journalism Series, 2013. - Waldman, S. Creative Disruption: What You Need to Do to Shake Up Your Business in a Digital World. FT, 2010. - Hill, S, Lashmar, P. Online Journalism. SAGE, 2014. - Luckie, M.S. The Digital Journalist's Handbook, 2012. - Foust, J. C. Online Journalism 3rd Edition, Routledge, 2017. - Rusbridger, A. Breaking News: The Remaking of Journalism and Why It Matters Now. Farrar, Straus and Giroux, 2018. - Различити интернетски извори.

Студијски програм: Журналистика
Назив предмета: Новинарство и политика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са природом односа између политике, медија и новинара и интересом демократског друштва да има медије и новинаре независне од политичког утицаја.
Исход предмета Студенти су оспособљени да разликују новинарство као делатност од јавног интереса од политичке пропаганде, као начина задовољавања неког партикуларног политичког интереса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Улога политике у друштву и улога новинарства у друштву. 2. Веза између новинарства и политике. 3. Политички извори. 4. Историјат односа новинарства и политике. 5. Новинарство у недемократском друштву. 6. Новинарство у демократском друштву. 7. Политички притисци на медије. 8. Институционална и еснафска заштита слободе медија. 9. Политичке поруке у медијима. 10. Технике прикривања пропаганде. 11. Новинарство и политика у рату: ограничавање права на слободу медија, цензура, ратна пропаганда. 12. Партијско новинарство: новинари као друштвено-политички радници; партијска кадровска политика у новинарству. 13. Однос политике и медија у јавном власништву. 14. Однос политике и медија у приватном власништву. 15. Правна регулатива односа политике и медија. 16. Цензура, аутоцензура и кодекс. <i>Практична настава</i> Дискусија о релевантним чланцима из медија. Презентације и анализе студентских пројеката.
Литература (до 10 референци) - Грухоњић, Д. (Не)поштовање Кодекса новинара Србије у кампањи за председничке изборе у 2017. години. У: СМ : Communication and Media XII(40) 145–164. Београд, 2017. - Грухоњић, Д. Медијска манипулација контекстом: феномен изостављеног и/или пристрасног бекграунда. Интеркултуралност. Часопис за подстицање и афирмацију интеркултуралне комуникације. Нови Сад: Завод за културу Војводине, 2014. - Драшковић, Б., Грухоњић, Д. (2015). Својинска трансформација медија у Србији - пример локалних медија. Годишњак Филозофског факултета XL-(2) стр. 107.-121. - Грухоњић, Д. Медији и РЕКОМ: Аспект жртве у медијској интерпретацији пресуда Хашког трибунала. Зборник Улога медија у нормализацији односа на Западном Балкану 2. Нови Сад: Филозофски факултет, 2014. - Грухоњић, Д. Јавно заговарање иницијативе за формирање РЕКОМ-а: РЕКОМ и политичари. Зборник о српско-хрватским односима. Петроварадин: Центар за историју, демократију и помирење – Нови Сад, Удруга за повијест, сурадњу и помирење - Голубић (Обровачки), 2012. - Грухоњић, Динко (2009). Извештавање листова Политика и Вјесник о годишњици операције Олуја, у августу 2009. Зборник радова о српско-хрватским односима. Сремска Каменица: Факултет за европске правно-политичке студије. - Валић-Недељковић, Д. Рикшет речи. Београд, Медији, 1997. - Група аутора. Рат је почео на Максимиру. Београд, Медија центар, 1997. - Томпсон, М. Ковање рата. Загреб, Хрватски хелсиншки одбор, 1995. - Речи и недела. Центар за транзиционе процесе. Београд. 2011.

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Психологија јавног мњења
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета   а) Упознавање студената са   - основама теорија учења и принципима социјализације појединаца, као и значаја социјализације за понашање појединца;   - основама просоцијалног понашања особа;   - са концептима послушности и ауторитарности и детерминанта њиховог развоја и појављивања;   - принципима унутаргрупних процеса и међугрупних односа са нагласком на теоријама настанка и борби против предрасуда;   - примерима и специфичностима медијског извештавања о случајевима просоцијалног понашања, предрасуда, групних феномена, као и о феноменима повезаним са ауторитарношћу;   - основним идејама и објашњењима јавног мњења и теоријама које објашњавају везу између медијског садржаја и понашања појединаца у свакодневном животу;   - основним принципима настанка и мењања ставова.   б) Оспособљавање студената   - за разумевање основних принципа учења и њиховог значаја за социјализацију појединаца;   - за разумевање важности социјалних мотива и међугрупних односа за развијање односа између појединаца у друштву;   - за разумевање односа медија и мишљења јавности;   - за критичку анализу односа медијског садржаја и понашања особа;   - за препознавање фактора који су у основи креирања и мењања ставова појединаца.
Исход предмета   Од студента се очекује да на крају курса: - покаже разумевање принципа социјализације особа;   - препозна и тумачи понашање појединаца у групном окружењу;   - разуме значај предрасуда и стереотипа за понашање појединаца, као и да анализира могуће начине борбе против предрасуда у контексту медијских садржаја;   - покаже разумевање јавног мњења и односа јавног мњења и сродних појмова;   - критички анализира различита схватања јавног мњења;   - покаже разумевање формирања, одржавања и мењања ставова;   - покаже разумевање улоге медија у формирању и презентацији јавног мњења;   - анализира значај медија за јавно мњење у зависности од друштвено-политичког контекста.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   I Социјално учење и социјализација   II Просоцијално понашање   III Унутаргрупни процеси   IV Послушност и покоравање ауторитету; ауторитарност   V Међугрупни односи, предрасуде и стереотипи   VI Одређење појма јавности; однос јавности, јавног мњења и сродних појмова   VII Значај медија за јавно мњење   VIII Ставови: одређење и мењање   <i>Практична настава</i>   Анализа медијских примера и примера из друштвеног живота у којима се илустровани сви психолошки феномени обухваћени садржајем предмета.
Литература   Džajls, D. (2011). <i>Psihologija medija</i>. Beograd: Klio   Kunczik, M., Zipfel, A. (2006). <i>Uvod u znanost u medijima i komunikologiju</i>. Zagreb: Zaklada Friedrich Ebert   Šiber, I. (1998). <i>Osnove političke psihologije</i>. Zagreb: politička kultura   Rot. N. (2006). <i>Osnovi socijalne psihologije</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva   Aronson, E., Vilson, T., & Akert, R. (2005). <i>Socijalna psihologija</i>. Beograd: Mate

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета   Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштва (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета   Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град.   <i>Практична настава</i>   Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци)   1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd   2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd.   3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС Журналситика
Назив предмета: Медији и култура сећања
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Стицање знања о комплексној улози медија у јавној перцепцији културе сећања с циљем даљег стручног и научног усавршавања и оспособљености студената за самостални истраживачки рад у науци и пракси.
Исход предмета Овладавање теоријским концептима културе сећања и медијског представљања прошлости као идеолошке арене у којој се води симболичка битка за њено разумевање у јавности будући да медији као преносиоци свих облика сећања (филмови, ТВ, интернет, чак и музика) имају велику улогу у политизацији сећања. Препознавање кључних медијских стратегија у третману прошлости - прећуткивања, заборављања, оспоравања и романтизовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Увод у културу сећања - основни појмови и теоријски концепти употребе прошлости; Улога медија у јавном преиспитивању прошлости- стратегије медијске репрезентације прошлости и симболичка пракса; Новинарство као оквир друштвеног сећања; Типови медијског заборављања- различити агенси, функције вредности; Култура сећања и нарација -начин излагања, избора, повезивања и осмишљавање садржаја из прошлости, стратегија обрнуте меморије, конструисање митова ; Визуелизација сећања – улога фотографије и филмске и ТВ слике у стварању колективног сећања; Политизација и комерцијализација прошлости -Носталгија као (не)продуктивно сећање - представљање прошлости у популарним медијским садржајима; Сећање у новом технолошком окружењу – конективно сећање, силоси сећања, глобална места сећања, борбе сећања</i> <i>Практична настава</i> <i>Кроз критичко читање медијских текстова студенти ће посматрати како медији селектују, интерпретирају и рециклирају представе о догађајима и актерима из прошлости. Самостално ће одабрати и анализирати медијску архивску грађу из новије прошлости и поредити је са каснијом јавном перцепцијом истих догађаја како би утврдили трајност новинарских интерпретативних оквира у приказивању кључних меморијских места и њихов значај у формирању јавног мњења о њима. Циљ медијске анализе је завршина обавезу на курсу у облику групног мучтимедијалног пројекта у веб форми.</i>
Литература (до 10 референци) Албавкас, М (2013). Друштвени оквир памћења. Нови Сад: Медитерран Публишинг Асман, А. (2011) Дуга сенка прошлости. Београд: Чигоја штампа, Библиотека XX век. Бојм, С. (2005). Будућност носталгије. Београд: Геопоетика. Connerton, P. (2008). Seven types of forgetting. Memory studies. Vol 1(1): 59–71. http://www.history.ucsb.edu/faculty/marcuse/classes/201/articles/08Connerton7TypesForgetting.pdf Gillespie, M. (2006) 'Narrative Analysis' u Gillespie, M. i Toynbee, J. (eds) Analysing Media Texts Maidenhead i New York: Open University Press, pp. 79-118. Ђерић, Г. (2008) Интима јавности. Београд: Фабрика књига. Кулић, Т. (2006) Култура сећања - теоријска објашњења употребе прошлости. Београд: Чигоја, Миливојевић, С. (2007). Политике сећања: суочавање са прошлошћу, Тематски блок „Медији и договорност/Одговорност у медијима“. Genero. 10(11): 97–100.

Nora, P (1989). *Between Memory and History: Les Lieux de Mémoire, Representations, Special Issue: Memory and Counter-Memory*, No. 26 University of California Press

Zelizer, B. Keren Tenenboim-Weinblatt (2014.). *Journalism and Memory*. Palgrave Macmillan Publishers Limited

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Документарна ТВ репортажа
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен предмет ТВ новинарство
Циљ предмета Теоријско упознавање студената са улогом документарне репортаже у савременој телевизијској продукцији, као и савладавање техника и вештина помоћу којих се репортажа реализује као један од ауторски назахтевнијих и најкреативнијих новинарских жанрова.
Исход предмета Оспособљеност студената за самосталну израду документарне репортаже.
Садржај предмета   Теоријска настава: <i>Појам документарног (специфични документи, статус документа) историјски развој документаризма – са биоскопског платна на мали екран, (третман документаризма у ТВ медију, дефинисање документарне репортаже и специфичности у односу на документарни филм по питању тематике, етике, технологије, естетике); Врсте према програмском оквиру (ТВ репортажа у оквиру специјализованог магазина, ТВ репортажа као засебна емисија, ТВ репортажа у серијалу); Врсте телевизијске репортаже према тематици од образовних, путописних, историјских, социјалних, до оних које се баве истраживачким новинарством, туризмом, екологијом, спортом, ТВ портрети личности; Савремена документарна репортажа као слика живота - активистички /интимни поглед, Како настаје документарна репортажа - идејни поступци у изради пре и након снимљеног материјала - (тематски, садржајни или драмски концепт, како се пише синопсис, како ухватити део стварности, стратегије истраживања итд.); Драматургија и форме приповедања – правила нарације, развој ликова, особен језик слике и употреба звука; Употреба графичких елемената;</i>   Практична настава: <i>Самостална израда документарне ТВ репортаже која обухвата предпродукцију (одабир теме, истраживање теме, саговорника, локације и писање синопсиса), продукцију (снимање на терену), преглед материјала, развој сценарија и постпродукција ТВ репортаже (обрада слике и звука).</i>
Литература: Основна литература: 1. Жан Липовецки, Жан Сероа (2013) Глобални екран-Нови Сад: Академска књига 2. Јевтовић З, Радловић, Д. (2011). Савремена ТВ репортажа као „слика живота” СМ Часопис за управљање комуницирањем бр. 19 (стр. 67-86) 3. Бабац, Марко(2000). Језик монтаже покретних слика. Београд : Слио. 4. Соколов, А.Г.(2003). Драматургија и монтажа (телевизија, филм, видео). Нови

Сад: Академија уметности , (Електронско издање уџбеника које је превео и
обратио Марко Бабац)
5.Жоли, М. (2009). Слика и њено тумачење. Београд : Сlio.

Студијски програм : ОАС Журналистика
Назив предмета: Спорт и медији
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са улогом медија у презентовању спортских активности и развијање критичког приступа медијској комуникацији у спорту. Објашњавање функције медија у испуњавању слободног времена у оквиру кога спорт заузима значајно место. Развијање критичког приступа у сагледавању спортске публике и проблема насиља у спорту у контексту традиционалних и нових медија.
Исход предмета Оспособљеност студената за критичко сагледавање улоге медија у презентовању савремених спортских догађаја. Разумевање функције спорта у савременом друштву. Способност идентификовања проблема у медијском извештавању о спорту. Креирање аналитичких медијских прилога о спорту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Друштвени контекст и медијска комуникација у спорту. Медији, масовна култура и спорт. Медијска презентација спорта и етика спортског новинарства. Медији, идеологија и спорт. Идентитет (раса, етницитет, род и сексуалност) и спорт. Насиље и спорт. Језик спортског новинарства. Социологија слободног времена. Спортска публика. Медији и виртуелни спорт. Спортски простори.   <i>Практична настава</i> Анализирање и коментарисање примера медијског извештавања о спорту. Дискутовање о проблему насиља у спорту (насиљу на спортским приредбама, уопштено о проблему хулиганизма у друштву). Анализирање специфичних карактеристика традиционалних и нових медија у извештавању о спорту. Осмишљавање и креирање медијских прилога. Презентовање и коментарисање студентских радова.
Литература (до 10 референци) 1.Милинков, С., Стрика, З. (2018). Више од фудбала:извештавање медија о учешћу репрезентације Србије на Светском фудбалском првенству 2018. године. <i>ЦМ : Часопис за управљање комуницирањем, XIII(44)</i>. Нови Сад: Институт за усмеравање комуникација. Београд: Факултет политичких наука 2.Ђорђевић, И. (2015). <i>Антрополог међу навијачима</i>. Београд: Библиотека XX век. 3.Срдић, М, ур. (2013). <i>Извештавање о спорту-увођење родне димензије</i>. Кикинда: Центар за подршку женама. 4.Коковић, Д. (2010). <i>Друштво, насиље, спорт</i>. Нови Сад: Mediterran publishing 5.Силашки, Н., Ђуровић, Т., Радић-Бојанић, Б. (2009). Пантери кувају шпагете-Наслови у спортској штампи. <i>Јавни дискурс Србије –когнитивистичко-критичка студија</i>. Београд: Центар за издавачку делатност Економског факултета . Стр: 173-195. 6.Ђулијаноти, Р. (2008). <i>Спорт – критичка социологија</i>. Београд: Слио. 7. Коковић, Д. (2006). <i>Спорт и медији</i>. Нови Сад: Факултет за услужни бизнис.

Студијски програм : ОАС Журналистика
Назив предмета: Биоетика
Статус предмета: (И) Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета   Циљ предмета „Биоетика” је да упозна студенте са овом дисциплином и релативно новом граном „примењене” или „практичке етике”, која се развила од седамдесетих година XX века, бележећи врло интензиван развој и привлачећи велику пажњу како научних и медицинских кругова, тако и шире јавности у развијеним земљама, а онда постепено и самих филозофа и теоретичара с подручја филозофске етике. Интерес за фундаментална питања живота (на почетку у његовом био-медицинском, а потом и у сваковрсном социјалном погледу), заштиту права свих облика живота, нови концепт медицинске етике и иновирани однос према различитим аспектима савремене егзистенције људи одредили су да биоетика у данашње време постане подручјем високих нада, али и теоријских спорења. Студенти треба да се упознају с моралним дилемама с којима се могу суочити у професионалном извештавању и делању.
Исход предмета   Предмет „Биоетика” треба да омогући студентима упознавање с основним правцима и проблемима савремене дискусије о различитим биоетичким проблемима. Даље, успостављање могућности да се студенти оријентишу у савременим биоетичким дискусијама и питањима. Формирање самосталног мишљења и потенцијално партиципирања и посредовања у савременим биоетичким дилемама и контроверзама. Способност објективног и пажљивог извештавања о сложеној проблематици биоетичког подручја.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Појам биоетике; Разлози и околности настанка биоетике; Проблем одређења предмета и методе биоетике; Филозофске и аксиолошке основе биоетике; Етика против биоетике?; Медицинска етика и биоетика као нова медицинска етика; Основни проблеми биоетике; Биоетика као еколошка етика; Холистичка биоетика; Концепт достојанства у биоетици; Биоетика као „етика животиња“?; Биоетички појам живота; Биоетика и генетика; Клонирање људи; Биоетика и полност; Проблем биомедицинских експеримената; Еугеника; Абортус; Пренатална дијагностика; Трансплантација органа; Еутаназија и достојанство смрти; Етичке дилеме еугенике; Геронтолошка етика; Биоетика и спорт; Биоетика и медији.   <i>Практична настава</i>   Рад на вежбама на коме ће се студенти фокусирати на одређене биоетичке проблеме и парадигматичне случајеве.
Литература   1. Арамини, М. (2009). <i>Увод у биоетику</i>. Загреб: Кршћанска садашњост.   2. Донев, Д. (2012). Неопходност повезивања биоетике с новинарством. <i>АРХЕ</i>,

18/2012. (стр. 107-117)

3. Џонсон, Зиглер, Винслејд (2008). *Клиничка етика*. Београд: Службени гласник. (стр. 71-105, 137-195).

4. Ејгар, Н. (2012). Либерална еугеника. у: *Биоетика*. Београд: Службени гласник. (стр. 247-267).

5. Калуђеровић, Ж. (2014). *Филозофски триптих*. Нови Сад: Филозофски факултет. (стр. 13-139)

6. Пенс, Г. Е. (2007). *Класични случајеви у медицинској етици*. Београд: Службени гласник. (стр. 225-270, 345-372, 557-580).

7. Раденовић, С. (2012). *Биоетика и медицина: Однос лекар-пацијент у парадигми интегративне биоетике*. Нови Сад: Академска књига. (стр. 125-153).

8. Рап, Р. (2000). Одбијање пренаталне дијагностике: смисао бионауке у мултикултуралном свету. У: *Биоетика*. Београд: Сл. гласник. (стр. 135-174).

9. Сингер, П. (2000). *Практична етика*. Београд: ИП Сигнатуре. (стр. 135-174).

10. Жарден, Џ. Р. де (2006). *Еколошка етика*. Београд: Службени гласник.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул Компаративна књижевност), ОАС Психологија, ОАС Социологија
Назив предмета: Етика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета   Циљ предмета „Етика” је да се студенти упознају са основним садржајима етике као филозофске дисциплине, да схвате историјску и систематску перспективу односа између основних етичких појмова и категорија.
Исход предмета   Исход предмета „Етика” је оспособљавање студената за савлађивање и практичку примену искуства етичког мишљења у различитим подручјима савремене практичке етике, односно рефлектовање и критичко разматрање традиционалних и новонасталих етичких питања и дилема те могућност активног партиципирања и делања у вези њиховог евентуалног разрешења.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Појам и предмет етике; Филозофско разумевање појма човека; Појам морала (Антички и средњовековни појам морала, Нововековно и модерно поимање морала, Савремене дискусије о појму морала); Етички аспект слободе; Општи морално-етички принципи (добро и зло); Конкретни морално-етички принципи (мера, блаженство, задовољство и корист); Врлине и пороци; Требање као морално-етички принцип; Проблем утемељења моралних вредности; Морални карактер и структура моралног делања (појам моралног карактера; морални мотиви; егоизам и алтруизам; морално уверење; морална намера, одлука и избор; морална импутација, кривица и санкција; морални стид и кајање; појам моралне одговорности; појам савести).   <i>Практична настава</i>   Рад на вежбама на коме ће се студенти усмерити на одређене етичке проблеме и парадигматичне случајеве.
Литература   1. Aristotel (1992) <i>Nikomahova etika</i>. Zagreb: Hrv. sveuč. nakl.   2. Avgustin, A. (1998). <i>O slobodi volje</i>. Zagreb: Demetra.   3. Spinoza, B. (1970). <i>Etika</i>. Beograd: Kultura.   4. Hegel, G. V. F. (1989). <i>Osnovne crte filozofije prava</i>. Sarajevo: „V. Masleša” - „Svjetlost”.   5. Niče, F. (2004). <i>Genalogija morala</i>. Beograd: Dereta.   6. Veber, M. (2011). <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing.   7. Kaluđerović, Ž. (2015). <i>Dike i dikaiosyne</i>. Skopje: Magnasken.   8. Perović, M. A. (2003). <i>Uvod u etiku</i>, Novi Sad: KriMel.   9. Singer, P. (2004). <i>Uvod u etiku</i>. S. Karlovci, Novi Sad: Izd. knjiž. Z. Stojanovića.

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Дебата
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема .
Циљ предмета   Циљ изборног предмета је да кроз савладавање правила дебатована развија способност код студената да самостално и брзо доносе одлуке у јавној комуникацији, да кроз ненасилну размену аргумената решавају конфликтне ситуације у комуникативним догађајима типа интервју. распорава. ОКРУГЛИХ столова. панел дисмсија и разговора у различитим јавним дискурсима (медијијски, образовни, политички, културни).
Исход предмета   Овладавање дебатним форматима. Стечена способност критичког мишљења, језичке артикулације и јавног изношења мишљења као и развијен сезибилитет према језику ненасиља, толеранције и разумевања, као и способност преговарања.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Појам и значај дебате; дебата и јавни дискурси; обавезни елементи за све дебатне формате (резолуција, дефиниција, аргументација, унакрсно испитивање, поље сукоба). 2. Дебатни формати: Линколн-Дагласов формат; формат Карла Попера; парламентарна; полиси формат. 3. Модели истраживања теме за дебатоване. 4. Дебатна резолуција. 5. Примена дебате у јавним дискурсима.   <i>Практична настава</i>   1. Дебатоване један на један, два на два, три на три (у зависности од формата) 2. Тимски рад: спремање случаја, технике истраживања проблема 3. Вредносна и акциона дебата 4. Структура дебатног случаја 5. Креирање уводних говора 6. Креирање питања 7. Логичке грешке 8. Јавни наступ 9. Завршни говор 10. Правила суђења у дебати (евалуација постигнутогу дебати) 11. Дебатни турнир
Литература (до 10 референци)   Влаисављевић, С. (1997). <i>Дебата отвара врата</i>. Сарајево: Фонд за отворено друштво.   Петков, М. (2000). <i>Дебатни уџбеник</i> (самиздат скрипта). Нови Сад: АСДС.   Рашковац, Т. (1998). <i>Логика дебате</i>. Загреб: Дебатна аосијација.

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Истраживачко новинарство
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Предмети предуслови Изборни блок 9, Изборни блок 10, Изборни блок 11.
Циљ предмета   Упознавање са појмом, методама и техникама истраживачког новинарства и његовим етичким границама.
Исход предмета   Обученост за новинарска истраживања и прикупљање тешко доступних информација.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Појам истраживачког новинарства. 2. Велики новинарски истраживачки подвизи у медијској историји. 3. Најчешће теме које захтевају истраживање. 4. Основне методе и технике истраживачког новинарства. 5. Закон о доступности информација Србије. 6. Јавне архиве и регистри као извори информација. 7. Новинар и полицијске и судске истраге. 8. Студија случаја, анкета, интервју, изјаве инсајдера. 9. Лажно представљање, провоцирање, тајно снимање. 10. Дозвољене и недозвољене новинарске хипотезе и шпекулације. 11. Правна заштита медијске куће (ризици). 12. Злоупотребе истраживачког новинарства. 13. Етички кодекси. 14. Како се користе резултати новинарских истраживања. 15. Новинарска истраживања и медијска утакмица.   <i>Практична настава</i>   1. Препознавање медијских жанрова у које су уграђена истраживања. 2. Одређивање теме која захтева истраживање. 3. Како се користе јавни регистри и архиве. 4. Траг новца. 5. Повезана лица. 6. Смер политичких интереса. 7. Симулација анкета и истраживачких интервјуа. 8. Карике које недостају. 9. Државне и пословне тајне. 10. Консултације са експертима. 11. Провера информација и правна заштита. 12. Најава сензационалних открића. 13. Како се пишу серијски новинарски жанрови. 14. Чување извора информација. 15. Правна заштита медија. II Новинарска радионица. Израда и припрема прилога за штампу, радио или телевизију, посета Архиву Војводине.
Литература (до 10 референци)

1. Хјуго де Берг (2007). *Истраживачко новинарство*. Београд: Клио.
2. Бјелица Ми хајло, Јевтовић, Зоран (2006). *Историја новинарства*. Београд: Мегатренд.
3. Неда Тодоровић (2002). *Новинарство : интерпретативно и истраживачко*. Београд : Факултет политичких наука : Чигоја штампа
4. Гоцини, Ђовани (2001). *Историја новинарства*. Београд: Цлио.
5. Вулић Татјана (2018). *Истраживачко новинарство*. Ниш : Филозофски факултет.
6. Коронел С. Шила (2011), *Иза кулиса – Водич за истраживачке новинаре на Балкану*. Београд: БИРН.
7. Ивановић, Милорад (2012). *Истраживачко новинарство: водич за ефикасније извештавање*. Београд: Фондација Конрад Аденауер.

Студијски програм: Журналистика
Назив предмета: Медијски систем Србије
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета   Разумевање међузависности економског, социјалног и медијског система у Србији; овладавање специфичностима структуралних делова медијског система Србије из угла њихове друштвене, економске, политичке, културне и професионалне детерминисаности. Упознавање са основним појмовима медијског права. Упознавање са актуелним домаћим медијским законодавством.
Исход предмета   Стечена основна теоријска знања о медијском систему Србије и оспособљеност за њихову практичну примену у обављању послова професионалних комуникатора у новинским, радијским, телевизијским станицама, интернетским порталима и редакцијама новинских агенција у Србији. Овладаност основним појмовима права са којима ће се редовно сусретати у новинарској пракси, у радном односу и другим облицима ангажованости у медијима.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Социјално-историјски оквир настајања и развоја савременог медијског система Србије. 2. Структура медијског система Србије. 3. Процеси етатизације и приватизације. 4. Процеси дерегулације и саморегулације. 5. Дневне, периодичне и локалне новине у Србији. 6. Национални, регионални и локални радио у Србији. 7. Национална, регионална и локална телевизија у Србији. 8. Интернетски медији у Србији. 9. Новинске агенције у Србији. 10. Основне историјске и културолошке карактеристике медијског права. 11. Компаративно медијско право. 12. Појам медијског права. Извори медијског права. 13. Медијско законодавство. 14. Законодавна регулација телекомуникација. 15. Законодавна регулација радиодифузије.   <i>Практична настава</i>   Препознавање одуцарања од правних и системских прописа у савременим медијима у Србији. Радионице о карактеристикама и специфичностима медијског система Србије.
Литература (до 10 референци)   - Грухоњић, Д. (Не)поштовање Кодекса новинара Србије у кампањи за председничке изборе у 2017. години. У: ЦМ : Цомунициатон анд Медиа ХИИ(40) 145–164. Београд, 2017.   - Драшковић, Б, Грухоњић, Д.. Својинска трансформација медија у Србији - пример локалних медија. Годишњак Филозофског факултета ХЛ-(2) стр. 107.-121, 2015.   - Грухоњић, Д, Шинковић Н, Клеут Ј. Ка евалуацији модела пројектног финансирања медијских садржаја у Србији. У: Веродостојност медија: Однос финансирања и садржаја. 11-29 (ур. Милојевић А, Вељановски Р). Београд: Факултет политичких наука, 2018.   - Грухоњић, Д. Како се локалне самоуправе односе према законској обавези суфинансирања остваривања јавног интереса у медијима. У: Локални медији после власничке трансформације и јавни интерес. (ур: Вељановски, Р) Београд: Факултет политичких наука, 2018.   - Милетић, М. Менаџмент медија. Београд: Факултет за менаџмент малих и средњих предузећа, 2003.   - Wren, D. Voich Jr. D. Menadžment – proces, struktura, ponašanje. Grmeč: Privredni pregled, Beograd, 2001.   - Pringle, P.K. Starr, M.F. McCavit, W.E. Menadžment elektronskih medija. Fokal pres: Sarajevo, 2004.   - Кодекс новинара Србије. Београд, 2006.   - Различита актуелна истраживања о медијској сцени Србије.   - Закони којима се регулише медијска сфера у Србији.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Стручна новинарска пракса 4
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит из предмета Новинарство у штампаним медијима и положена Стручна новинарска пракса 1, положен испит из предмета Радијско новинарство и положена Стручна новинарска пракса 2, положен испит из предмета Телевизијско новинарство и положена стручна пракса 3.
Циљ предмета Упознавање са радом нових медија, онлајн редакција и портала, извршавање поверених задатака и оспособљавање за самостални новинарски рад у новим дигиталним медијима
Исход предмета Оспособљеност да се стечено теоријско и стручно знање примени у пракси и у самосталном обављању новинарских задатака на медијским сајтовима.
Садржај предмета Консултовање са водитељем праксе/ментором/уредником у медију; присуствовање и активно учествовање у редакцијским састанцима; предлагање тема за новинарску обраду; прихватање извештачких и новинарских задатака; припрема новинарских прилога на терену и у редакцији; анализа прихваћених и одбијених прилога; вођење дневника стручне праксе (приказ и оцена редакцијског састанка, коментара уредника и новинара о обављеном послу; план рада и радни задаци за сваки дан); разговор са наставником: анализа програма праксе и остварених циљева на основу дневника и извештаја водитеља праксе.
Литература

Студијски програм/студијски програми: Журналистика, Комуникологија и ПР
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Невербална комуникација
Статус предмета: изборни на ОАС Журналистика; обавезни на ОАС Комуникологија и ПР
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са основним особинама невербалне комуникације и њеног друштвеног значаја. Стицање знања неопходних за правилно тумачење невербалне комуникације у медијима и јавним наступима.
Исход предмета Разумевање значења и овладавање вештинама невербалне комуникације. Препознавање и правилно тумачење невербалног говора у медијима и у јавним наступима.
Садржај предмета Теоријска настава 1.Основни принципи невербалне комуникације; 2. Акције, радње и гестови 3. Фацијална експресија; 4. Лични простор и територијално понашање; 5. Културна условљеност невербалне комуникације; 6. Представљање у свакодневном животу; 7. Значење боја; 8. Знаци лагања; 9. Невербална комуникација и медији; 10. Невербална комуникација и јавни наступ. Практична настава 1.Историјска перспектива невербалне комуникације; 2. Културолошка условљеност невербалне комуникације; 3. Анализа проксемичких релација; 4. Анализа невербалних садржаја на примерима филмских и рекламних секвенци; 5.Невербална комуникација у индустрији - анализа логотипа и симбола; 6. Невербална комуникација у политичком маркетингу – анализа спотова; 7. Невербална комуникација на друштвеним мрежама
Литература Буразор, Марко (2013). <i>Невербална комуникација 2 (разлике међу културама)</i> . Београд: Драслар партнер. (изабрана поглавља) Ђуровић, Борис (2013). <i>Психологија лагања</i> . Нови Сад: Психополис институт. (изабрана поглавља) Екман, Пол (2011). <i>Разоткривене емоције</i> . Београд: Завод за уџбенике (изабрана поглавља) Костић, Александра (2010). <i>Говор лица - значења фацијалних понашања</i> . Ниш: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Морис, Дезмонд (2005). <i>Откривање човека - водич кроз говор тела</i> . Ниш: Зоограф. Пиз, Алан и Пиз, Барбара (2013). <i>Дефинитивни водич кроз говор тела</i> . Београд: Вулкани. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан (2019). <i>Пословна комуникација и политичари – наступ у медијима. Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, год, 42, бр. 2. стр 55–75.</i> Требјешанин, Жарко; Жикић, Бојан (2015). <i>Невербална комуникација</i> . Београд: Завод за уџбенике. (изабрана поглавља) Фолмар, Клаусбернд (2011). <i>Велика књига о бојама</i> . Београд: Делфи. (изабрана поглавља)

Студијски програм: Журналистика
Назив предмета: Европска културна историја
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета   Упознавање са културном историјом Европе кроз компаративни приступ европским националним културама. Указивање на везе књижевности, сликарства, архитектуре, музике, као и на кључне уметничке токове, у распону од старе Грчке и Рима до XX века.
Исход предмета   Познавање основних токова европске културне историје. Стечена представа о њеним мултиетничким и мултикултурним аспектима и природи интеграција и дезинтеграција.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Шта је „културна историја“? Култура/цивилизација. Појам Европе и европске културе/култура. Проучавање култура, методологија. Периодизација (стари век, средњи век, нови век, модерно доба, техничка цивилизација, електорнска цивилизација).   <i>Практична настава</i>   Виртуелне „посете“ музијима, мултимедијалне презентације уметничких предмета, фотографија, архитектуре итд.; селектовање литературе према посебним интересовањима студената; радионице.
Литература (до 10 референци)   1. Барт, Р. (1971). <i>Књижевност, митологија, семиологија</i>. Београд: Нолит.   2. Бродел, Ф. (1995). <i>Медитеран: простор и историја Београд</i>: Центар за геопоетику.   3. Буркхарт, Ј. (1989). <i>Култура ренесансе у Италији</i>. Сремски Карловци: Издавачка књижарница З. Стојановића.   4. Гуревич, А. Ј. (1987). <i>Проблем народне културе у средњем веку</i>. Београд: Графос.   5. Дејвис, Н. (2005). <i>Европа, једна историја</i>. Нови Сад: Вега Медија.   6. Диби, Ж. (1989). <i>Време катедрала: уметност и друштво 980 - 1420</i>. Београ: Нолит.   7. Жунић, Д. (1995). <i>Социологија уметности</i>. Ниш: Филозофски факултет.   8. Канлиф, Б. (1980). <i>Римско царство: народи и цивилизације</i>. Београд: Вук Караџић - Југословенска ревија.   9. Ле Гоф. Ж. (1974). <i>Средњовековна цивилизација западне Европе</i>. Београд: Југославија.   10. Манго, С. (2004). <i>Оксфордска историја Византије</i>. Београд: Дерета.

Студијски програм: Журналистика/ Комуникологија и односи са јавношћу
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Политички маркетинг
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о политичком маркетингу као виду политичког комуницирања које се остварује персуазивним стратегијама и техникама, оспособљавање студената за практичну примену теоријских знања.
Исход предмета: Студент способан да разуме политички маркетинг као научну дисциплину и практичну делатност и да примени ова знања у обављању послова професионалних комуникатора у медијским организацијама или у специјализованим агенцијама за политички маркетинг.
Садржај предмета
Теоријска настава: Политичко комуницирање и политички маркетинг. Настанак, развој и теоријске основе политичког маркетинга. Стратегије и методички постулати политичког маркетинга. Изборне и друге политичке кампање (функције, врсте, циљеви, елементи плана кампање). Фазе припреме и реализације кампање. Технике политичког маркетинга. Вредновање ефеката маркетиншких активности. Политички маркетинг и етика. Политички маркетинг и новинарство. Критичка валоризација политичког маркетинга.
Практична настава: Радионице о политичком маркетингу у изборним и другим политичким кампањама.
Литература:
– Матић, Ј. <i>Телевизија против бирача: телевизијска презентација кампања за парламентарне изборе у Србији 1990–2000</i> . Београд: Дobar наслов, 2007.
– Ђорђевић, Т. <i>Комуникација и власт</i> . Београд: Младост, 1988.
– Лутовац, З. (ур.), <i>Бирачи и апстиненти у Србији</i> . Београд: Факултет политичких наука – Фридрих Еберт Стифтунг, Институт друштвених наука, 2007.
– Славујевић, З. <i>Политички маркетинг</i> , Београд: Факултет политичких наука, 2007.
– Славујевић, З. <i>Изборне кампање: поход на бираче</i> . Београд: Факултет политичких наука – Фридрих Еберт Стифтунг, 2007.
– Zerfaß, A. Radojković, M. <i>Menadžment političke komunikacije: osnove i koncept.</i> , Београд: Fondacija Konrad Adenauer, Medijski program Jugoistočna Европа, 2011.

Студијски програм : ОАС Журналистика
Назив предмета: Род и медији
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета   Циљ изборног предмета је стицање теоријских и усаврашавање практичних знања из домена родних студија, оспособавање за интердисциплинарни приступ у истраживањима конструкције рода у медијима и интеграцију родно сензибилног приступа у медијско извештавање. Развијање способности студената и студенткиња за деконструкцију стереотипа и предрасуда у медијској репрезентацији жена.
Исход предмета   Способност уочавања основних обележја родно осетљивог приступа у медијском извештавању, креирање родно сензибилног медијског садржаја. Креирање медијске политике из родне перспективе.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Историјски развој феминизма и женског питања. Жене у новинарској професији-историјска перспектива. Појам и значај рода у медијском контексту. Род и јавни дискурси. Медијско законодавство Србије из родне перспективе. Тип медија у контексту рода. Улоге жене у медијима. Употреба родно осетљивог језика у медијима. Родни стереотипи и предрасуде у медијима. Родно сензибилисано извештавање.   <i>Практична настава</i>   Мапирање медија (штампа, радио, телевизија, нови медији) из родне перспективе. Родна анализа медијског садржаја. Креирање модела родно сензибилног медија. Израда подкаста са родном тематиком.
Литература (до 10 референци)   1. Милинков, С., Седларевић, М. (2018). Употреба матерњег и родно осетљивог језика у професијама. <i>Феминистичка теорија је за све</i> (ур. Адријана Захаријевић, Катарина Лончаревић). Београд: Институт за филозофију и друштвену теорију и Факултет политичких наука. 417-437.   2. Коларић, А. (2017). <i>Род, модерност и еманципација: уредничке политике у часописима „Жена“ (1911-1914) и „The Freewoman“ (1911-1912)</i>. Београд: Фабрика књига.   3. Милинков, С. (2016). Новинарке у Војводини: <i>Образовање, професионални статус и родни идентитет</i>. Нови Сад: Покрајински завод за равноправност полова.   4. Духачек, Д. (2014). <i>Студије рода: од Декларације о правима жене и грађанке до другог пола</i>. Београд: Факултет политичких наука.   5. Милинков, С. (2014). Медијска презентација жена педесетих година прошлог века у Југославији: ретрадиционализација друштва vs. еманципације на примеру Аутономне Покрајине Војводине, <i>Народна умјетност: хрватски часопис за етнологију и фолклористику</i>, Вол. 51, но. 2, Загреб: Институт за етнологију и фолклористику: 173–190.   6. Милинков, С (2012). Сиромаштво жена- медијска искљученост. <i>Годишњак</i>, књига 37/1. Нови Сад: Филозофски факултет. 311-322   7. Валић Недељковић, Д. (2011) Род и медији. <i>Увод у родне теорије</i>. Нови Сад:

Универзитет у Новом Саду, Центар за родне студије АЦИМСИ и Mediteran Publishing, 2011.

8. Валић Недељковић, Д. (2008) (Не)видљивост жена у политичком ТВ споту? - Анализа дискурса политичког тв спота у предизборној кампањи 2008. у Србији. *Кандидаткиње*. Нови Сад: Новосадска новинарска школа..

9. Пајванчић, М. Пајванчић, А. (2011). Род и политика. *Увод у родне теорије*. Нови Сад : Универзитет у Новом Саду, Центар за родне студије АЦИМСИ и Mediteran Publishing.

Студијски програм: Филозофија (ОАС), Журналистика (ОАС), Језик, култура и књижевност модул Компаративна књижевност (ОАС)
Назив предмета: Филозофија медија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема посебних услова.
Циљ предмета   У склопу овог курса студенти треба да стекну филозофско знање о медијима, сагледају широки опсег појма медија, умеју да направе разлику између медијалности као опште црте и појединачних медија, схвате пропеедуитичку функцију филозофије медија у канону различитих дисциплина што се баве медијима, уче сличности и разлике појединачних приступа медијима, добију увид у историјски развој медија и његове консеквенце, те развијају способност критичког промишљања позитивних и негативних ефеката развоја појединачних медија.
Исход предмета   Пошто су похађали овај курс, студенти умеју да одреде фундаменталну димензију појма медија, наброје и упореде различите феномене што се могу подвести под појам медија, уче значај концепта медијалности за схватање света, препознају улогу филозофију медија у стварању основе за промишљање конкретних медијских феномена у различитим дисциплинама, опишу начине како се у различитим теоријама третирају појединачни медији, увиђају како се под утицајем одређених медија мења слика света, критички се постављају према феноменима алијенације везаним за непромишљену употребу медија или њихову идеолошку злоупотребу и примењују знање стечено на курсу за анализу конкретних примера начина како медији формирају или мењају наш поглед на свет.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Појмовни проблеми: Проблем одређења медија. Шири и ужи појам медија. Филозофија и медијске науке. Историјске теме: Ране форме филозофије медија. Медији и спиритизам. Теорија објективног духа. Критичка теорија медија. Канадска школа. Семиотичка теорија медија. Конструктивизам у филозофији медија. Постмодерне теорије медија. Комуникологија. Систематске теме: Феномен медијалности. Појам посредовања у филозофији (дијалектика). Разлика између инструмента и медија. Медијалност појма, сазнања, језика и духа. Функције медија. Посредовање смисла. Информисање и обмањивање путем медија. Концепт симулације. Критика медија. Модели комуникације. Медијална конструкција стварности. Медији као човекови продужеци. Медији и виртуелни свет. Филозофија појединачних медија (писмо, штампа, фотографија, филм, радио, телевизија, интернет, мобилна телефонија итд.).   <i>Практична настава</i>   Презентација реферата на вежбама. Дискусија текстова. Припрема за тест.
Литература (до 10 референци)   1. Адорно, Т. В. (1966). Два есеја о телевизији. <i>Летопис Матице српске</i> 398, св. 2/3, 248–267.   2. Барт, Р. (2004). <i>Светла комора</i>. Нота о фотографији. Београд: Рад.   3. Вејјамин, В. (1974). <i>Есеји</i>. Београд: Nolit.   3. Бодријар, Ж. (1991). <i>Симболичка размена и смрт</i>. Горњи Милановац: Дечје новине.   4. Вирилио, П. (1993). <i>Машине визије</i>. Нови Сад, Подгорица: Светови, Октоих.   6. Маклуан М. (1971). <i>Познавање општила – човекових продужетака</i>. Београд: Просвета.   7. Платон (1985). <i>Федар</i>. Београд: БИГЗ .   8. Флусер, В. (2015). <i>Комуникологија</i>. Београд: Факултет за медије и комуникације.

Студијски програм: Журналистика
Назив предмета: Грађанско новинарство и социјалне мреже
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета   Обучити студенте за коришћење блогова и других видова грађанског новинарства као алата за рад и као могућих извора информација. Обучити студенте за коришћење социјалних мрежа као извора информација, као канала за дисеминирање информација и као алатке за ширење мреже извора информација.
Исход предмета   Оспособљеност за употребу грађанског новинарства и социјалних мрежа у свакодневном новинарском раду.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Појам грађанског новинарства. 2. Традиционални медији и грађанско новинарство. 3. Грађани као новинари захваљујући интернету. 4. Блог. 5. Подкаст 6. Форуми. 7. Коментарисање. 8. Социјалне мреже као медији. 9. Facebook. 10. Twitter. 11. Youtube, Wikipedia, Instagram и остале социјалне мреже. 12. Коришћење информација са социјалних мрежа. 13. Поштовање новинарског кодекса. 14. Грађанско новинарство и демократија. 15. Злоупотребе грађанског новинарства и социјалних мрежа. 16. Медији цивилног друштва/медији заједнице. 17. Партиципативност, интерактивност, UGC, P2P. 18. Ера пост-истине.   <i>Практична настава</i>   Прављење блога/влога, прављење налога на социјалним интернетским мрежама, претраживање блогова, претраживање социјалних мрежа, подкасти, форуми, онлајн коментари
Литература (до 10 референци)   - Грухоњић Д. Однос новинарских жанрова на традиционалном радију и радију на интернету, Београд, 2016. http://nardus.mpn.gov.rs/bitstream/handle/123456789/5183/Disertacija816.pdf?sequence=1&isAllowed=y   - Грухоњић, Д. Нови медији, циклон вести и релевантност новинарске професије. Интеркултуралност. Часопис за подстицање и афирмацију интеркултуралне комуникације. Нови Сад: Завод за културу Војводине, 2014.   - Грухоњић, Д. Анонимни коментари на интернету - за и против : студија случаја: Роми и "Мекдоналдс". Зборник радова Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2. (ур. Дубравка Валић Недељковић и Владимир Баровић). Нови Сад: Филозофски факултет, 2012.   - Грухоњић, Динко. Медији цивилног друштва као алтернатива медијском мејнстриму. У: Зборник Филозофија медија: Медији и алтернатива 57-71 Јагодина: Факултет педагошких наука, 2018.   - Независно друштво новинара Војводине. Медији цивилног друштва – упутство за употребу. Нови Сад, 2016. http://www.ndnv.org/wp-content/uploads/2016/11/MedijiCivilnogDrustva.pdf   - Baase, S. A. Gift of Fire. Prentice Hall, 3rd edition, 2008.   - Flew, T. New media: An introduction. South Melbourne, Vic, New York, Oxford University Press, 2005.   - Glaser, M. Your Guide to Citizen Journalism. Public Broadcasting Service, 2006. (www.pbs.org/mediashift/2006/09/your-guide-to-citizen-journalism270.html)   - Ward, M. Journalism online. Oxford: Focal press, 2002.   - Џоунс, С. Виртуелна култура. Београд: Библиотека 20. век, 2002.   - Christakis, N.A. Повезани: изненађујућа моћ друштвених мрежа и како оне утјечу на наше животе. Загреб: Алгоритам, 2010.   - Различити интернетски извори.

Студијски програм : ОАС Журналистика
Назив предмета: Медији за децу
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета   Разумевање комуникативних потреба деце у складу с њиховим когнитивним развојем. Стицање знања о функционисању медија за децу, као и о медијском садржају о деци у медијима намењених општој популацији. Развој способности критичког размишљања и аналитичког приступа дечијем програму.
Исход предмета   Стечена основна знања о медијима за децу, начину њиховог креирања и извештавања. Осмишљавање и креирање медијског садржаја за децу.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   Дефинисање медија за децу. Деца, когнитивни развој и медији. Деца као медијски аудиторијум. Грешке у планирању и реализацији дечијих програма. Друштвена употреба телевизије: породица, деца, комуникација у породици. Деца и конструисање родних улога путем медија. Развој медија за децу (штампа, радио, телевизија, интернет). Штампани медији за децу. Радијске емисије посвећене деци. Дечија телевизија. Деца и интернет. Дечији програм на јавном сервису. Комерцијални медији и дечији програм. Емисије за децу у контексту масовне културе. Насиље у медијима и деца.   <i>Практична настава</i>   Анализа медија за децу и писања о деци у медијима општег карактера. Форматирање, програмирање и креирање електронских медија за децу. Теренско истраживање ставова и односа деце према медијима.
Литература (до 10 референци)   1. Радок, Е. (2015). <i>Млади и медији</i>. Београд: Сlio.   2. Валић Недељковић, Д. (2012). Деца и задовољавање информативних потреба. <i>Медијски дијалози</i> Подгорица: Истраживачки медијски центар.   3. Валић Недељковић, Д. (2011). Деца и телевизија. <i>Годишњак</i> Нови Сад: Филозофски факултет.   4. Колуцки, Б, Лемиш, Д. (2011). <i>Комуникација са децом</i>. Београд : УНИЦЕФ.   5. Матовић, Маријана (2010). Родни стереотипи у цртаним филмовима Волта Дизнија. <i>ЦМ - часопис за управљање комуницирањем</i>, вол. 5, бр. 15. Београд: Факултет политичких наука: 107-121.   6. Лемиш, Д. (2008). <i>Деца и телевизија</i>. Београд: Сlio.   7. Milosevic, Tijana (2018). <i>Protecting Children Online? Cyberbullying Policies of Social Media Companies</i>. MIT Press.

Студијски програм: ОАС Журналистика			
Назив предмета: Истраживачки рад у функцији израде дипломског рада (ИР)			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: Претходно положени сви испити предвиђени програмом			
Циљ предмета Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету, ако постоји потреба снимање саговорника и представљање резултата истраживања.			
Исход предмета Студенти су оспособљени за спровођење теоријског или емпиријског истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету, те представљање резултата истраживања у облику писаног рада, односно синопсиса, уколико је у питању рад на конкретном медијском производу (радијски/ телевизијски прилог и слично).			
Садржај предмета Дефинисање теме, односно прецизирање предмета истраживања, избор одговарајућег теоријског оквира те метода и техника истраживања. Прикупљање, класификација и тумачење литературе релевантне за дату тему и предмет истраживања, уколико је потребно снимање саговорника. Израда плана истраживања. Прикупљање података и спровођење прелиминарне анализе прикупљених података.			
Литература Литература релевантна за реализацију истраживачког рада формулише се у договору са наставником и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 0	Практична настава: 0
Методе извођења наставе Индивидуални рад; менторски рад; дескриптивна и емпиријска метода; аналитичка и синтетичка метода; компаративна метода; квантитативно-квалитативна анализа; снимање медијског материјала.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Нацрт истраживања	30	Презентација резултата истраживања	70
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Завршни рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Претходно положен Истраживачки рад у функцији израде дипломског рада (ИР)
Циљ предмета: оспособљавање студента за уочавање релевантних истраживачких тема у области новинарства и медијских студија; оспособљавање студента за израду практичног рада (медијског прилога) на тему која је релевантна новинарском истраживању, уз писани рад мањег обима и коришћење научне и стручне литературе; оспособљавање студента за презентацију релевантних истраживачких тема;
Исход предмета: На крају израде дипломског завршног рада очекује се да студент буде способан да: самостално уочи релевантне новинарске теме од јавног интереса; да истражује одређене медијске феномене, литературу, разговара са релевантним саговорницима у сврху прикупљања грађе за израду нацрта завршног рада; да снима саговорнике и припреми медијски производ за финалну обраду и презентацију; уз медијски прилог комплетира и писани рад мањег обима, да користи литературу; демонстрира способност дискутовања о свом практичном и теоријском делу рада.
Садржај предмета: Дипломски рад представља завршни истраживачки рад студента у коме се он упознаје са теоријским оквирима и корпусом повезаним са проблемом одређеног медијског феномена, формулише проблем и спроводи истраживање које, у зависности од типа, може да укључи анализу података, снимање саговорника на терену и у студију, употребу медијских ефеката, интерпретацију и дискусију о резултатима. Након обављеног истраживања и снимања саговорника студент, по правилу, припрема завршни рад у практичној форми (медијски прилог), уз писање рада мањег обима, у коме образлаже разлоге за одабир теме, саговорника и слично. Студент након предаје практичног и писаног дела рада приступа одбрани рада пред комисијом за одбрану дипломског рада. Комисија је састављена најмање од три члана (од којих два члана морају бити у наставничком звању из уже научне области Новинарство и/или Комуникологија). Одбрана дипломског рада састоји се од преслушавања/ гледања/ приказивања конкретног медијског производа и краћег експозеа током кога студент предстаља резултате свог рада усменим путем и уз помоћ визуелне презентације. У другом делу одбране чланови комисије износе своје мишљење о раду, постављају питања и са кандидатом дискутују о појединим елементима рада.
Литература Литература релевантна за реализацију завршног рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

